

Szkoła Podstawowa im. Zawiszy Czarnego herbu Sulima
w Starym Garbowie

SZKOLNY PROGRAM WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNY

**Szkoły Podstawowej im. Zawisz Czarnego
herbu Sulima w Starym Garbowie**

ROK SZKOLNY 2024/2025

SPIS TREŚCI

I. Podstawa Prawna.....
II. Założenia teoretyczne.....
III. Charakterystyka środowiska szkolnego.....
IV. Założenia dotyczące realizacji Programu.....
V. Diagnoza potrzeb rozwojowych uczniów oraz czynników chroniących i czynników ryzyka....
VI. Model absolwenta.....
VII. Cele ogólne i szczegółowe.....
VIII. Strategie oddziaływań wychowawczo - profilaktycznych.....
IX. Struktura oddziaływań wychowawczo - profilaktycznych.....
X. Diagnoza zagrożeń.....
XI. Zadania wychowawczo-profilaktyczne realizowane w roku szkolnym 2024/2025.....
XII. Treści oraz działania skierowane do uczniów, rodziców i nauczycieli.....
XIII. Ewaluacja Programu.....

I. PODSTAWA PRAWNA

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. uchwalona przez Zgromadzenie Narodowe w dniu 2 kwietnia 1997 r., przyjęta przez Naród w referendum konstytucyjnym w dniu 25 maja 1997r., podpisana przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 16 lipca 1997r. (Dz.U. 1997 nr 78 poz. 483);
2. Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989r. (Dz. U. 1991 nr 120 poz. 526);
3. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016r. prawo oświatowe (Dz . U. z 2021r., poz. 1082);
4. Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela (tekst jedn. :Dz. U. z 2021r., poz.1082)5. Ustawa z 26 stycznia 1982r. - Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz. U. z poz. 2021 r. poz. 1762 ze zm.)
6. Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. 2017r. poz. 882);
7. Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn.: Dz. U. z 2021 r., poz. 1119);
8. Ustawa z dnia 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. 2021. 276);
9. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn.: Dz. U. z 2020r., poz. 2050);
10. Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2020 r. poz. 218, 956);
11. Rozporządzenie MEN z dnia 27 sierpnia 2015r. w sprawie nadzoru pedagogicznego;
12. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej;
13. Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U. 2015 poz. 1249);
14. Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 stycznia 2018r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii;
15. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 sierpnia 2018r. w sprawie wykresu zajęć prowadzonych bezpośrednio z uczniami lub wychowankami albo na ich rzecz przez nauczycieli poradni psychologiczno - pedagogicznych oraz nauczycieli: pedagogów, psychologów, logopedów, terapeutów pedagogicznych i doradców zawodowych (tekst jedn.: Dz. U. z 2020r., poz. 1552);
16. Rozporządzenie MEN z dnia 3 czerwca 2020r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz. U. z 2020r. poz. 1008). (wprowadzające od 1 września 2020 roku

przepis, który zobowiązuje nauczycieli - wychowawców szkół podstawowych oraz szkół ponadpodstawowych do realizacji na zajęciach z wychowawcą treści dotyczących zdrowia, klimatu, ochrony środowiska, finansów i prawa);

17. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. 2011. 209. 1245);

18. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 26 marca 2020r. w sprawie szczególnych rozwiązań w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID- 19 (Dz. u. z 2021r., poz. 561) oraz wytyczne MEiN, MZ i GIS dla szkół podstawowych;

19. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2022r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (tj. Dz.U.z2020r. poz. 1604 ze zm.);

20. Narodowy Program Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2017 - 2022;

21. Narodowy Program Zdrowia na lata 2021 - 2025;

22. Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2024 / 2025;

23. Statut Szkoły Podstawowej im. Zawiszy Czarnego herbu Sulima w Starym Garbowie;

24. Procedury postępowania w sytuacjach kryzysowych w Szkole Podstawowej im. Zawiszy Czarnego herbu Sulima w Starym Garbowie.

II. ZAŁOŻENIA TEORETYCZNE

Istotą działań wychowawczo - profilaktycznych szkoły jest współpraca całej społeczności szkolnej opartej na założeniu, że wychowanie jest zadaniem realizowanym w rodzinie i w szkole, która w swojej działalności musi uwzględniać zarówno wolę rodziców, jak i priorytety edukacyjne państwa. Zadaniem szkoły jest wychowanie dzieci i młodzieży do wartości, dbanie o ich wszechstronny rozwój, wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny.

Wychowanie rozumiane jest jako wspieranie uczniów w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej. Proces wychowania jest wzmacniany i uzupełniany poprzez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży.

Za Zbigniewem B. Gasiem przyjmuje się, że profilaktyka to kompleksowa interwencja kompensująca niedostatki wychowania, która obejmuje równoległe trzy obszary działania:

- wspomaganie wychowanka w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi jego prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu (czyli budowanie odporności i konstruktywnej zaradności);
- ograniczanie i likwidowanie czynników ryzyka, które zaburzają prawidłowy rozwój i dezorganizują zdrowy styl życia;
- inicjowanie i wzmacnianie czynników chroniących, które sprzyjają prawidłowemu rozwojowi oraz umożliwiają prowadzenie zdrowego stylu życia.

Program wychowawczo- profilaktyczny szkoły tworzy spójną całość ze Statutem Szkoły w tym zasadami oceniania wewnątrzszkolnego oraz ze szkolnym zestawem programów nauczania. określa sposób realizacji celów kształcenia oraz zadań wychowawczych zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego, uwzględniając kierunki i formy oddziaływań wychowawczych, których uzupełnieniem są działania profilaktyczne skierowane do uczniów, rodziców i nauczycieli.

Celem działalności wychowawczej jest kształtowanie osobowości młodego człowieka, jego postaw, zachowań i cech niezbędnych w życiu społecznym. Przygotowuje ucznia do właściwego nawiązania relacji interpersonalnych, kształtowania zachowań etycznych, moralnych i akceptowanych przez społeczeństwo. Ponadto prowadzi działania z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganie ucznia w jego w rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

1. **fizycznej** - ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych,
2. **psychicznej** - ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, osiągnięcie właściwego stosunku do siebie i świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności, ukształtowanie postaw sprzyjających rozwojowi uczniów, zdrowiu i dobrej kondycji psychicznej,
3. **społecznej** - ukierunkowanej na kształcenie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz dokonywaniu wyborów, a także doskonaleniu umiejętności wypełniania ról społecznych,
4. **aksjologicznej** - ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenianie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia.

Celem działalności profilaktycznej jest podjęcie skutecznych działań mających na celu niwelowanie pojawiających się zagrożeń. Pozwala ona stworzyć odpowiedni wzór zachowań społecznych, które przyczyniają się do obniżenia prawdopodobieństwa pojawiania się danego zjawiska. Działalność profilaktyczna w szkole polega na realizowaniu zadań z zakresu profilaktyki na trzech poziomach, w zależności od stopnia ryzyka: uniwersalnej, selektywnej oraz wskazującej.

Profilaktyka uniwersalna skierowana jest do wszystkich uczniów, bez względu na stopień ryzyka - całej społeczności szkolnej. Podejmowane działania skupiają się wokół zagadnień związanych z promocją zdrowego stylu życia, rozwijaniem postawy dbałości o zdrowie własne i innych ludzi, umiejętności dokonywania świadomych wyborów. To również rozwijanie postawy asertywności, kształtowanie umiejętności radzenia sobie z emocjami w sytuacji przeżywania trudnych sytuacji życiowych. Profilaktyka uniwersalna ma na celu przeciwdziałanie pierwszym próbom podejmowania zachowań ryzykownych lub opróżnienie inicjacji. działania z zakresu profilaktyki uniwersalnej realizowane są przede wszystkim przez nauczycieli, pedagogów i psychologów szkolnych.

Profilaktyka selektywna skierowana jest do grupy zwiększonego ryzyka, czyli do osób, które w stopniu wyższym niż przeciętny są narażone na rozwój zaburzeń. Profilaktyka selektywna koncentruje się na zagrożonych grupach młodzieży, osobach, które cechuje wysoka ekspozycja na czynniki ryzyka. Celem jest tworzenie warunków, które umożliwiają wycofanie się z zachowań ryzykownych. Działania w zakresie profilaktyki selektywnej prowadzone są przez psychologów i pedagogów szkolnych, specjalistów w poradniach psychologiczno - pedagogicznych, a także wykwalifikowanych realizatorów programów profilaktycznych.

Profilaktyka wskazująca skierowana jest do grupy, w której rozwinęły się już i symptomy zaburzeń, w tym związane z uzależnieniem od substancji psychoaktywnych. Obejmuje ona działania interwencyjne i terapeutyczne, mające na celu zablokowanie pogłębiania się zaburzeń i zachowań destrukcyjnych oraz umożliwienie powrotu do prawidłowego funkcjonowania. Realizatorzy działań profilaktyki wskazującej wymagają specjalistycznego przygotowania w zakresie pomocy psychologicznej lub terapii. Realizatorami programów są psychologowie kliniczni, psychoterapeuci, pracownicy socjalni itp. Programy te wymagają często interdyscyplinarnej współpracy przedstawicieli wielu instytucji pomocnych. Terenem działań są m.in. poradnie specjalistyczne, placówki wychowawcze i resocjalizacyjne. (źródło: <https://www.gov.pl/web/edukacja-i-nauka/profilaktyka>).

Działalność wychowawcza obejmuje w szczególności:

- współdziałanie całej społeczności szkoły na rzecz kształtowania u uczniów wiedzy, umiejętności i postaw określonych w sylwetce absolwenta;
- kształtowanie hierarchii systemu wartości, w których zdrowie i odpowiedzialność za własny rozwój należą do jednych z najważniejszych wartości w życiu, a decyzje w tym zakresie podejmowane są w poczuciu odpowiedzialności za siebie i innych;
- współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów w celu budowania spójnego systemu wartości oraz kształtowania postaw prozdrowotnych i promowania zdrowego stylu życia oraz zachowań proekologicznych;
- wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną;

- kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole lub placówce, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, wychowanków i wychowawców, a także nauczycieli, wychowów i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami,
- kształtowanie u uczniów postawy akceptacji i ciekawości poznawczej wobec różnic kulturowych prezentowanych przez uczniów - cudzoziemców;
- doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami oraz ich rodzicami lub opiekunami oraz warsztatowej pracy z grupą uczniów;
- wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów;
- kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych, w tym poprzez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym;
- przygotowanie uczniów do aktywnego uczestnictwa w kulturze i sztuce narodowej i światowej;
- wspieranie edukacji rówieśniczej i programów rówieśniczych mających na celu modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych;
- wykształcenie u uczniów, nauczycieli i rodziców postrzegania sytuacji kryzysowych jako szansy na „Zmianę”, mogącą przynieść trwałe wartości, np. umiejętność zapobiegania bezradności będącej początkiem pogorszenia kondycji psychicznej człowieka i jej negatywnych skutków.

Działalność edukacyjna w szkole polega na stałym poszerzaniu i ugruntowywaniu wiedzy i umiejętności u uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców z zakresu promocji zdrowia stylu życia.

Działalność edukacyjna obejmuje w szczególności:

- poszarzenie wiedzy rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, a także suplementów diety i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach;
- rozwijanie i wzmacnianie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów,
- doskonalenie kompetencji nauczycieli, wychowawców, rodziców w zakresie profilaktyki oraz rozpoznawania wczesnych symptomów depresji u dzieci i starszej młodzieży;
- poszerzenie wiedzy uczniów, nauczycieli, rodziców na temat wpływu sytuacji kryzysowej (np. wywołanej pandemią COVID-19, działaniami wojennymi na terenie Ukrainy) na funkcjonowanie każdego człowieka oraz możliwości uzyskania pomocy w szkole i poza szkołą;
- kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji;
- kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów i wychowanków w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu;

- poszerzanie wiedzy uczniów na temat metod zapobiegania rozprzestrzenianiu się epidemii COVID-19, przeciwdziałania chorobom cywilizacyjnym;
- prowadzenie wewnątrzszkolnego doskonalenia kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie rozpoznania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, oraz podejmowania szkolnej interwencji profilaktycznej;
- doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychotropowych, norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego;
- poszerzanie wiedzy uczniów na temat konsekwencji nadużywania multimediów (uzależnienie cyfrowe);
- doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki uzależnienia od multimediów.

Działalność informacyjna w szkole polega na dostarczaniu i aktywnych informacji, dostosowanych do wieku oraz możliwości psychofizycznych odbiorców, na temat zagrożeń i rozwiązywania problemów związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, wpływu niskiego poziomu kondycji psychicznej na funkcjonowanie w życiu, skierowanych do uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów, a także nauczycieli i wychowawców oraz innych pracowników szkoły.

Działalność informacyjna obejmuje w szczególności:

- dostarczenie aktualnych informacji nauczycielom, wychowawcom i rodzicom lub opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychotropowych i innych zagrożeń cywilizacyjnych, a także działań podejmowanych na rzecz kompensowania negatywnych skutków przedłużającej się epidemii;
- udostępnianie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych;
- udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców i opiekunów w przypadku obniżonej kondycji psychicznej, depresji, innych problemów psychologicznych i psychiatrycznych, jako skutków sytuacji traumatycznych i kryzysowych (np. działania wojenne na Ukrainie);
- przekazanie informacji uczniom i wychowankom, ich rodzicom lub opiekunom oraz nauczycielom i wychowawcom na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii;
- informowanie uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców o metodach współpracy szkół i placówek z Policją w sytuacjach zagrożenia narkomanią oraz uzależnieniami od innych środków zmieniających świadomość;
- udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku uzależnienia cyfrowego (np. możliwość udziału uczniów w Pilotażowym

Programie skierowanym do dzieci i młodzieży uzależnionych od nowych technologii cyfrowych, rekomendowanym przez NFZ i Ministerstwo Zdrowia);

- udostępnienie informacji o możliwościach różnorodnego wsparcia uczniów z Ukrainy.

Działalność profilaktyczna w szkole polega na realizowaniu działań z zakresu profilaktyki, selektywnej i wskazującej.

Działalność profilaktyczna obejmuje:

- wspieranie wszystkich uczniów i wychowanków w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych;

- wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia;

- wspieranie uczniów i wychowanków, którzy ze względu na sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na ryzyko zachowań ryzykownych;

- wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano objawy depresji lub obniżenia kondycji psychicznej, a także prowadzenie działań profilaktycznych wobec wszystkich uczniów szkoły;

- wspieranie uczniów i wychowanków, u których zaobserwowano uzależnienie od technologii cyfrowych, a także prowadzenie działań profilaktycznych wobec wszystkich uczniów szkoły (np. przekierowywanie ich uwagi na rozwój indywidualnych zainteresowań oraz angażowanie uczniów do aktywności w różnych dziedzinach).

III. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA SZKOLNEGO

Szkoła położona jest w malowniczej i historycznej miejscowości położonej w gminie Dwikozy. Patronem szkoły jest Rycerz Zawisza Czarny, którego miejscem urodzenia był właśnie Stary Garbów. Uczęszcza do niej blisko 50 uczniów, w tym większość to dzieci i młodzież dojeżdżająca z pobliskich miejscowości. Baza lokalowa szkoły to odnowione sale lekcyjne, wyposażone w sprzęt multimedialny, w każdej z tych sal znajduje się tablica interaktywna, laptop z dostępem do szybkiego Internetu w ramach sieci światłowodowej, interaktywna podłoga na korytarzu to sposób na aktywnie i miło spędzony w trakcie przerw i zajęć świetlicowych. Sala językowa wyposażona w laboratorium językowe a sala chemiczna w profesjonalne dygestorium. Na zewnątrz budynku znajduje się profesjonalna siłownia a dla młodszych dzieci plac zabaw. Szkoła zapewnia dowóz do szkoły jak również opiekę świetlicową. Od niedawna posiadamy nowoczesną halę namiotowo - sportową. Teren placówki jest ogrodzony.

W szkole pracuje wysoko wykwalifikowana kadra pedagogiczna, w tym specjaliści z zakresu pomocy psychologiczno - pedagogicznej tj. psycholog, pedagog szkolny, pedagog specjalny, logopedzi, socjoterapeutka. Dzieci i młodzież uczą się w systemie jednozmianowym.

IV. ZAŁOŻENIA DOTYCZĄCE REALIZACJI PROGRAMU

Program realizowany jest w szkole przez okres 8 lat od daty jego uchwalenia. Uwzględnia się bowiem model absolwenta, który związany jest z przejściem ucznia przez cały cykl edukacyjny od klasy I do kl. VIII. Po każdym roku szkolnym dokonywana jest ewaluacja Programu, która stanowi podstawę do wprowadzenia uzasadnionych modyfikacji dokumentu (wnioski i rekomendacje). Program Wychowawczo - Profilaktyczny opracowuje się na podstawie wyników corocznej diagnozy w zakresie występujących w środowisku szkolnym potrzeb rozwojowych uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych.

Modyfikacja Programu uwzględnia także kierunek polityki oświatowej państwa oraz specyficzne potrzeby środowiska szkolnego. Na podstawie diagnozy wyznacza się obszary problemowe - priorytetowe do pracy wychowawczo - profilaktycznej na dany rok szkolny lub dłuższy okres.

Integralnym elementem Programu jest plan działań wychowawczo - profilaktycznych, który opracowuje się na dany rok szkolny z uwzględnieniem trybu nauki zdalnej. Działalność wychowawczo - profilaktyczna szkoły może być prowadzona z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

V. DIAGNOZA POTRZEB ROZWOJOWYCH UCZNIÓW ORAZ CZYNNIKÓW CHRONIĄCYCH I CZYNNIKÓW RYZYKA

Podstawę do podejmowania działalności wychowawczej i profilaktycznej stanowi diagnoza w zakresie psychospołecznych czynników chroniących i czynników ryzyka uczniów, w tym czynników występujących w środowisku społecznym: szkolnym, rodzinnym i lokalnym ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych, dotycząca uczniów lub wychowanków, rodziców lub opiekunów, nauczycieli, wychowawców i innych pracowników szkoły lub placówki, opracowywana we współpracy z jednostkami samorządu terytorialnego, poradniami psychologiczno - pedagogicznymi, w tym poradniami specjalistycznymi, placówkami doskonalenia nauczycieli, podmiotami realizującymi świadczenia zdrowotne z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej, opieki psychiatrycznej i leczenia uzależnień, państwowymi wojewódzkimi i państwowymi powiatowymi inspektorami sanitarnymi, w każdym roku szkolnym, w terminie 30 dni od daty rozpoczęcia roku szkolnego.

Czynnikami ryzyka są powszechnie rozumiane jako wszystko to, co zwiększa prawdopodobieństwo zachowywania się w sposób problemowy lub rozwoju zaburzeń, to analogicznie - czynniki chroniące oznaczają to, co zmniejsza to prawdopodobieństwo. W myśl teorii odporności czynniki chroniące stanowią ważną, odrębną grupę; ochrona jest czymś więcej niż tylko brakiem ryzyka. Wynika to chociażby z obserwacji nastolatków obciążonych wieloma czynnikami ryzyka, którzy jednak nie sięgają po narkotyki. Oznacza to, że w takich przypadkach prawdopodobnie mamy do czynienia z oddziaływaniem czynników, które chronią przed ryzykownymi zachowaniami(źródło : <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC2671849/>)

W diagnozie potrzeb rozwojowych uczniów uwzględniono - wyniki ewaluacji wewnętrznej Programu:

- wyniki nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora;

- wnioski z analiz m.in. a pracy zespołów zadaniowych, zespołów przedmiotowych, pracy specjalistów z zakresu pomocy psychologiczno - pedagogicznej

- inne dokumenty i spostrzeżenia ważne dla szkoły.

W wyniku analizy wniosków i rekomendacji oraz uwzględniając kierunki polityki oświatowej państwa wyłowiono obszary problemowe do pracy na rok szkolny 2022/2023:

1. Przemęczenie cyfrowe uczniów oraz spadek motywacji do nauki i aktywności szkolnej/pozaszkolnej.
2. Trudności w budowaniu satysfakcjonujących relacji między rówieśniczych, rozwiązywaniu konfliktów.
3. Niedostateczne kompetencje w radzeniu sobie z trudnościami emocjami.
4. Stałe lub czasowe zakłócenia w strukturze rodziny wpływające na sytuację wychowawczą dziecka i jego funkcjonowanie emocjonalno - społeczne.

W bieżącym roku szkolnym najważniejsze działania wychowawcze i profilaktyczne ukierunkowane są na:

- odbudowanie i umacnianie u uczniów prawidłowego funkcjonowania: w szkole, klasie i innych grupach społecznych, do których należy (reintegracja) ;
- wspomaganie rozwoju ucznia w sferze emocjonalnej, społecznej i aktywności twórczej;
- kształtowanie postaw ukierunkowanych na prawdę, dobro i piękno, uzdalniających do podejmowania odpowiednich decyzji;
- budowanie poczucia własnej wartości, wiary we własne siły i możliwości;
- wzmacnianie pozytywnej motywacji uczniów do nauki, rozwijania zainteresowań uzdolnień i pasji oraz stwarzanie warunków w tym zakresie;
- ochrona zdrowia psychicznego oraz udzielanie uczniom adekwatnej do potrzeb pomocy psychologiczno - pedagogicznej;
- edukacja w zakresie higieny cyfrowej oraz promowanie aktywnych form spędzania czasu wolnego;
- budowanie przyjaznego klimatu społecznego szkoły;
- wspieranie rodziny w zakresie zaspakajania potrzeb rozwojowych i emocjonalnych dziecka;
- eliminowanie z życia szkolnego agresji i przemocy rówieśniczej;
- przeciwdziałanie uzależnieniom od substancji psychoaktywnych oraz uzależnieniom nie chemicznym (czynnościowym), w tym od nałogowego korzystania z telefonu, komputera, gier sieciowych, Internetu;
- uczenie bezpiecznych sposobów wyrażania emocji i radzenia sobie ze stresem oraz różnego typu kryzysami, m.in. będącymi skutkami pandemii Covid - 19;
- uczenie dbałości o zdrowie psychiczne oraz wzmacnianie poczucia oparcia w najbliższym środowisku (rodzina, nauczyciele, specjaliści) w sytuacjach trudnych.

VI. MODEL ASOLWENTA

Absolwent Szkoły Podstawowej im. Zawiszy Czarnego herbu Sulima w Starym Garbowie:

- 1) jest przygotowany do podjęcia nauki na wyższym szczeblu edukacji;
 - 2) przestrzega ogólnie przyjętych norm i zasad społecznych, uznaje uniwersalne wartości;
 - 3) potrafi samodzielnie podejmować odpowiedzialne decyzje i ponosić ich konsekwencje;
 - 4) potrafi wyrażać i uzasadnić swoje zdanie;
 - 5) zgodnie współpracuje z innymi;
 - 6) jest ciekawy świata i wrażliwy na drugiego człowieka;
 - 7) jest życzliwy i tolerancyjny, szanuje godność własną i drugiego człowieka;
 - 8) prawidłowo funkcjonuje w zespole, zgodnie współpracuje z innymi;
 - 9) rozumie wartość uczenia się i potrzebę własnego rozwoju;
 - 10) dba o zdrowie psychiczne i fizyczne oraz o bezpieczeństwo własne i innych, korzystając z wiedzy na temat współczesnych zagrożeń społecznych i cywilizacyjnych;
 - 11) potrafi wykorzystać wiedzę w sytuacjach życiowych oraz sobie w zmieniającej się rzeczywistości;
 - 12) zna historię i kulturę własnego narodu i rejonu oraz tradycje szkoły⁶; czuje przynależność do społeczności lokalnej i narodowej;
 - 13) szanuje potrzeby innych i jest chętny do niesienia pomocy;
 - 14) prezentuje aktywną postawę w promowaniu dbałości o środowisko naturalne;
- korzysta z różnych źródeł wiedzy i informacji, racjonalnie wykorzystuje narzędzia cyfrowe i technologie informatyczne.

VII. CELE OGÓLNE I SZCZEGÓŁOWE

Podstawowym celem realizacji szkolnego Programu Wychowawczo - Profilaktycznego jest wspieranie dzieci i młodzieży we wszechstronnym rozwoju oraz zapobieganie zachowaniom ryzykownym (problemowym).

1. Kształtowanie postaw prozdrowotnych i proekologicznych

Cele szczegółowe:

Uczeń:

- dba o swoje zdrowie psychiczne i fizyczne,
- zna zasady prawidłowego odżywiania,
- wie jak aktywnie spędzać czas,

- jest wolny od nałogów od substancji i uzależnień behawioralnych (zachowania),
- czuje się odpowiedzialny za swoje środowisko,
- zna zasady ochrony zdrowia psychicznego, w tym w sytuacji kryzysowej wywołanej epidemią COVID - 19 oraz czynniki chroniące przed zagrożeniami wynikającymi z długotrwałej izolacji społecznej i reżimu sanitarnego.

2. Kształtowanie postaw w sferze emocjonalnej

Cele szczegółowe:

Uczeń:

- zna swoje mocne i słabe strony,
- umie radzić sobie z emocjami w sposób bezpieczny i akceptowany społecznie,
- potrafi pogodzić się z porażką,
- radzi sobie w trudnych sytuacjach,
- wie jak i do kogo zwrócić się o pomoc w sytuacjach kryzysowych.

3. Kształtowanie norm społecznych i postaw uczniów, wychowania do wartości

Cele szczegółowe:

Uczeń:

- potrafi nawiązać i budować prawidłowe relacje interpersonalne,
- potrafi współpracować w grupie,
- jest odpowiedzialny za własne słowa, czyny, decyzje,
- zna i przestrzega prawa i obowiązki ucznia,
- respektuje normy społeczne,
- ma potrzebę poszukiwania i odkrywania świata wartości,
- rozwija w sobie postawę otwartości, solidarności, altruizmu, szacunku do tradycji,
- utożsamia się z tradycją i kulturą własnego regionu i narodu.
- jest wrażliwy społecznie, moralnie i estetycznie.

4. Wyrabianie odpowiedzialności za własne bezpieczeństwo

Cele szczegółowe:

Uczeń:

- zna podstawowe zasady bezpieczeństwa obowiązujące w szkole i poza szkołą oraz stosuje się do nich,

- przestrzega zasad bezpieczeństwa w sieci,
- potrafi właściwie zachować się w sytuacjach konfliktowych,
- unika zachowań ryzykownych.

5. Motywowanie do rozwoju osobistego

Cele szczegółowe

Uczeń:

- jest ciekawy świata, docenia wartość wiedzy,
- rozpoznał i rozwija swoje zainteresowania oraz inne predyspozycje,
- rozwija w sobie kreatywność i przedsiębiorczość,
- ma poczucie godności własnej osoby i okazuje szacunek dla godności innych osób.

VIII. STRATEGIE ODDZIAŁYWAŃ WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNE

Cele i zadania programu realizowane są w oparciu o następujące strategie Wychowawczo - profilaktyczne:

Strategie informacyjne - dostarczenie informacji na temat celów i treści kształcenia oraz efektów pracy, jasne kryteria oceniania, wskazywanie mocnych i słabych stron ucznia. Przekazywanie informacji zwrotnej o postępach w nauce i zachowaniu uczniom i rodzicom. Promowanie i nagradzanie sukcesów uczniów.

Strategie komunikacyjne - wyrażanie emocji, inicjowanie dyskusji umożliwiających wyrażanie własnych poglądów, szczerości i otwartości w dyskusji, podejmowanie tematów trudnych, dotyczących jednostki i grupy

Strategie współdziałania - podejmowanie współpracy z uczniem i jego rodzicami, wspólne rozwiązywanie problemów i konfliktów, inspirowanie współpracy między uczniami. Współpraca przy organizacji imprez i uroczystości szkolnych. Wspieranie inicjatyw uczniowskich.

Strategie modelowania - wskazanie wzorów i autorytetów, przestrzeganie reguł i norm postępowania na lekcji, w szkole i w otoczeniu innych ludzi

Strategie doświadczenia - stwarzanie różnorodnych sytuacji wychowawczych, aktywne i refleksyjne pełnienie ról w klasie i w szkole, dzielenie się efektami własnej pracy z innymi

Strategie alternatyw - stwarzanie warunków do wyboru różnej aktywności przez ucznia np. poprzez wybór zajęć pozalekcyjnych oraz akceptację zainteresowań pozaszkolnych uczniów

Strategie interwencyjne - pomoc w identyfikacji i rozwiązywaniu zaistniałych problemów, udzielanie wsparcia w sytuacjach trudnych, konstruktywna pomoc w rozwiązywaniu sytuacji kryzysowych.

IX. STRUKTURA ODDZIAŁYWAŃ WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNYCH

Dyrektor szkoły:

- 1) stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole,
- 2) sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne, dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły
- 3) inspiruje nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijaniem kompetencji uczniów,

przez specjalistów szkoły - pedagog 4) stwarza warunki do działania w szkole lub placówce: wolontariuszy, stowarzyszeń i innych organizacji, w szczególności organizacji których celem statutowym jest działalność wychowawcza lub rozszerzenie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły,
- 5) współpracuje z zespołem wychowawców, pedagogiem specjalnym, pedagogiem szkolnym, psychologiem szkolnym oraz Samorządem Uczniowskim, wspomaga nauczycieli w realizacji zadań,
- 6) czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego,
- 7) nadzoruje zgodność działania szkoły ze Statutem Szkoły, w tym dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw ucznia, kompetencji organów szkoły,
- 8) stwarza warunki do poszukiwania optymalnych rozwiązań w zakresie budowania systemu działań wspierających kondycje psychiczną uczniów,
- 9) inspiruje wszystkie grupy społeczności szkolnej do budowania dobrych wzajemnych relacji w środowisku szkolnym jako czynnika zwiększającego skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia,
- 10) dostosowuje ofertę zajęć pozalekcyjnych do oczekiwań uczniów w celu stwarzania warunków do realizacji pasji, udziału z zajęciach sportowych, kontaktu z przyrodą, a także kontaktu bezpośredniego uczniów ze sobą, zachowaniem zasad sanitarnych,
- 11) czuwa nad wykorzystaniem lekcji wychowawczych do budowania systemu wsparcia psychicznego uczniów - wg. Raportu Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej „Jak wspierać uczniów po roku epidemii. Wyzwania i rekomendacje dla wychowania, profilaktyki i zdrowia psychicznego rekomendowane są „zwykle rozmowy, zainteresowanie przeżyciami uczniów, proste zabawy integracyjne, wstępne rozpoznanie dotyczące liczby uczniów o bardzo złej kondycji psychicznej.
- 12) czuwa nad wykonywaniem zadań przez specjalistów szkoły - pedagog specjalny, pedagog szkolny, psycholog szkolny i inni specjaliści powinni aktywnie włączać się do bezpośredniej pracy profilaktycznej i bezpośredniego wsparcia uczniów i rodziców, służyć doradztwem dla nauczycieli, wspierać ich w identyfikowaniu problemów uczniów i prowadzeniu z uczniami zajęć wspierających, integracyjnych, profilaktycznych,
- 13) nadzoruje realizację Szkolnego Programu Wychowawczo - Profilaktycznego.

Rada pedagogiczna

- 1) uczestniczy w diagnozowaniu sytuacji wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych, w tym zakresie działań wspierających kondycję psychiczną uczniów po okresie długotrwałej nauki zdalnej i izolacji od bezpośrednich kontaktów rówieśniczych,
- 2) dostosowuje wymagania związane z realizacją podstawy programowej do zmniejszonej efektywności zdalnego nauczania (Raport Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej „ Jak wspierać uczniów po roku pandemii? Wyzwania i rekomendacje dla wychowania, profilaktyki i zdrowia psychicznego),
- 3) dokonuje wyboru programów profilaktycznych z zakresu profilaktyki uniwersalnej oraz promocji zdrowia psychicznego,
- 4) uchwała w porozumieniu z Radą Rodziców opracowany przez zespół ds. programu wychowawczo - profilaktycznego projekt Programu Wychowawczo - Profilaktycznego,
- 5) opracowuje i zatwierdza dokumenty i procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością, a także depresją i uzależnieniami od technologii cyfrowych,
- 6) uczestniczy w realizacji szkolnego Programu Wychowawczo - Profilaktycznego,
- 7) uczestniczy w ewaluacji szkolnego Programu Wychowawczo - Profilaktycznego.

Rodzice

- 1) znają, współtworzą, akceptują Program Wychowawczo - Profilaktyczny,
- 2) aktywnie uczestniczą w życiu szkoły, w tym w podejmowaniu decyzji w ważnych wydarzeniach i działaniach na rzecz tworzenia bezpiecznej i przyjaznej szkoły,
- 3) troszczą się o zaspokojenie potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych dziecka, dbają o właściwe spędzanie przez nie czasu wolnego,
- 4) dbają o higieniczne warunki nauki dziecka w domu oraz bezpieczeństwo cyfrowe,
- 5) są wsparciem dla swoich dzieci oraz zapewniają im poczucie bezpieczeństwa,
- 6) wspierają wychowawców i nauczycieli w podejmowaniu przez nich działań dydaktyczno - wychowawczych i profilaktycznych względem swoich dzieci,
- 7) współtworzą tradycję i obrzędowość szkoły,
- 8) podnoszą swoje kompetencje wychowawcze, korzystając z oferowanej przez szkołę pomocy
- 9) Rada Rodziców uchwała w porozumieniu z Radą Pedagogiczną Szkolny Program Wychowawczo - Profilaktyczny

Wychowawcy

- 1) dbają o poczucie bezpieczeństwa i akceptacji swojego wychowanka,
- 2) realizują Program Wychowawczo - Profilaktyczny,
- 3) koordynują prace wychowawczo - profilaktyczną w zespole klasowym,

- 4) w przypadku rozpoznanych potrzeb, wspólnie z nauczycielami uczących w klasie oraz specjalistów ustala formy pomocy pp. dla ucznia,
- 5) informują rodziców o proponowanych form pomocy pp.,
- 6) włączają rodziców w procesy podejmowania decyzji w szkole oraz w ważne wydarzenia i działania na rzecz tworzenia bezpiecznej i przyjaznej szkoły,
- 7) integrują zespołem klasowym,
- 8) promują osiągnięcia klasy i poszczególnych uczniów,
- 9) współpracują z rodzicami, nauczycielami oraz specjalistami,
- 10) diagnozują sytuację wychowawczą w klasie, zapewniają atmosferę współpracy, zaufania, otwartości, wzajemnego wspomagania,
- 11) rozpoznają potrzeby uczniów w zakresie ochrony zdrowia psychicznego, w tym zagrożenia wynikające np. z długotrwałej izolacji społecznej w okresie epidemii COVID- 19, z sytuacji kryzysowej uczniów ukraińskich,
- 12) rozpoznają indywidualne potrzeby rozwojowe uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, a także nadużywaniem technologii cyfrowych,
- 13) na podstawie dokonanego rozpoznania oraz celów i zadań określonych w szkolnym Programie Wychowawczo - Profilaktycznym opracowują plan pracy wychowawczej dla klasy na dany rok szkolny, uwzględniając specyfikę funkcjonowania zespołu klasowego i potrzeby uczniów,
- 14) przygotowują sprawozdanie z realizacji planu pracy wychowawczej i wnioski do dalszej pracy,
- 15) zapoznają uczniów swoich klas i ich rodziców z prawem wewnątrzszkolnym i obowiązującymi zwyczajami, tradycjami szkoły, podejmują działania w zakresie poszerzania własnych kompetencji wychowawczych.

Nauczyciele

- 1) realizują w toku swojej pracy Program Wychowawczo - Profilaktyczny,
- 2) oddziałują wychowawczo na uczniów niezależnie od przypisanych im funkcji,
- 3) udzielają pomocy w przypadku pojawienia się niepowodzeń szkolnych, skutków długotrwałej izolacji społecznej, ograniczeń i nieprzewidywalnych zmian związanych z epidemią COVID - 19,
- 4) reagują na przejawy niepożądanych zachowań,
- 5) działaniami pedagogicznymi wspierają rozwój psychofizyczny, zdolności i zainteresowania uczniów,
- 6) jasno formułują oczekiwania wobec uczniów dotyczące ich osiągnięć edukacyjnych oraz zachowania, stosują jawne kryteria oceniania,
- 7) współpracują z wychowawcami klas, pedagogiem szkolnym oraz innymi specjalistami z zakresu pomocy psychologiczno - pedagogicznej,

- 8) współpracują z rodzicami / opiekunami prawnymi uczniów w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa dzieciom i młodzieży, w tym bezpieczeństwa cyfrowego,
- 9) szanują indywidualność ucznia, indywidualizują oddziaływania w procesie dydaktyczno - wychowawczym,
- 10) kształtują swoje kompetencje w zakresie:
 - a) pomocy psychologiczno - pedagogicznej oraz pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi
 - b) profilaktyki uzależnień i przeciwdziałania agresji i przemocy rówieśniczej, w tym cyber przemocy
 - c) budowania pozytywnych relacji z uczniami i rodzicami
 - d) bezpiecznego funkcjonowania w szkole uczniów, w tym uczniów ze SPE
- 11) rozmawiają z uczniami i rodzicami o zachowaniu i frekwencji oraz postępach w nauce na swoich zajęciach,
- 12) wspierają uczniów - cudzoziemców w pokonywaniu trudności związanych z wcześniejszym kształceniem za granicą oraz różnicami kulturowymi, w tym uczniów z Ukrainy w szczególności z powodu sytuacji kryzysowej, w jakiej się znaleźli,

Pedagog specjalny:

- 1) współpracuje z nauczycielami, wychowawcami, specjalistami, rodzicami i uczniami w:
 - rekomendowaniu dyrektorowi działań w zakresie zapewnienia aktywnego uczestnictwa uczniów w życiu szkoły oraz tworzeniu warunków dostępności architektonicznej, cyfrowej oraz informacyjno - komunikacyjnej osobom ze szczególnymi potrzebami,
 - prowadzeniu badań i działań diagnostycznych związanych z rozpoznawaniem indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów,
 - rozwiązywaniu problemów dydaktycznych i wychowawczych uczniów,
- 2) udziela pomocy psychologiczno - pedagogicznej w bezpośredniej pracy z uczniami,
- 3) współpracuje, w zależności od potrzeb, z innymi podmiotami m.in. poradniami psychologiczno - pedagogicznymi, placówkami doskonalenia nauczycieli, innymi przedszkolami, szkołami i placówkami, organizacjami pozarządowymi, pomocą nauczyciela, pracownikiem socjalnym, asystentem rodziny,
- 4) przedstawia radzie pedagogicznej propozycje w zakresie doskonalenia zawodowego nauczycieli w odniesieniu do wymienionych wyżej zadań.

Pedagog szkolny/ psycholog szkolny

- 1) diagnozuje środowisko wychowawcze, problemy wychowawcze w szkole
- 2) zapewnia uczniom pomoc psychologiczno - pedagogiczną w odpowiednich formach

- 3) współpracuje z dyrekcją szkoły, wychowawcami, nauczycielami, innymi specjalistami oraz rodzicami / opiekunami w zakresie realizacji zadań wychowawczo- profilaktycznych w odniesieniu do szkoły, grupy, oddziału klasowego oraz konkretnego ucznia,
- 4) podejmuje działania interwencyjne i mediacyjne w sytuacjach kryzysowych,
- 5) doskonalą swoje kompetencje pedagogiczno - psychologiczne, w tym w skutecznych oddziaływań wychowawczo - profilaktycznych
- 6) współpracuje z placówkami i instytucjami wspierającymi proces dydaktyczno - wychowawczy w szkole i poszerzającymi zakres działań o charakterze opiekuńczo - wychowawczym i profilaktycznym w tym z poradnią psychologiczno - pedagogiczną, OPS, PCPR, Policją, Sądem - Wydział Rodzinny i Nieletnich, kuratorami sądowymi, Ośrodkiem Uzależnień, itd.,
- 7) organizuje różne formy pomocy dla uczniów w trudnej sytuacji szkolnej, rodzinnej, życiowej

Uczniowie/ Samorząd uczniowski

- 1) znają i przestrzegają normy zachowań obowiązujące w szkole,
- 2) współorganizują uroczystości, imprezy szkolne,
- 3) akceptują innych uczniów, szanują siebie nawzajem,
- 4) dbają o własne zdrowie i bezpieczeństwo, oraz bezpieczeństwo innych,
- 5) kierują swoim rozwojem i stają się bardziej samodzielni,
- 6) współtworzą społeczność szkolną, wykorzystują swe prawo do samorządności,
- 7) korzystają z możliwości rozwoju pasji i zainteresowań lub wyrównywania braków edukacyjnych,
- 8) prowadzą zdrowy tryb życia i dbają o swoje środowisko,
- 9) mają szacunek do kultury języka i tradycji narodowej
- 10) dbają o dobre imię szkoły oraz wzbogacają jej tradycję,
- 11) Samorząd Uczniowski jest inspiratorem i organizatorem życia kulturowego uczniów szkoły, działalności oświatowej, sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi w porozumieniu z dyrektorem szkoły.

ZASADY WSPÓŁPRACY WYCHOWAWCZEJ Z RODZICAMI

Rodzice i nauczyciele współdziałają ze sobą w sprawach wychowania i kształcenia dzieci. Zdaniem szkoły jest aktywne wspieranie wychowawczej roli rodziny.

Rodzice mają prawo do:

- wglądu do Programu Wychowawczo - Profilaktycznego szkoły, aktywnego uczestnictwa w jego opracowaniu i dokonywanych modyfikacji;
- współdecydowania o celach wychowawczych szkoły poprzez wyrażanie opinii, udział w planowaniu i organizowaniu życia wychowawczego klasy;

- podejmowania uchwał w sprawie uczęszczania ucznia na zajęciach religii i wychowania do życia w rodzinie;
- podejmowania decyzji w sprawie korzystania przez dziecko z ustalonych dla niego form pomocy psychologiczno - pedagogicznej;
- uzyskania pomocy w sprawach wychowania od wychowawcy, nauczycieli, dyrektora szkoły oraz specjalistów zatrudnionych w szkole.

X. DIAGNOZA ZAGROŻEŃ

Szkoła Podstawowa im. Zawiszy Czarnego herbu Sulima w Starym Garbowie każdego roku szkolnego przeprowadza diagnozę środowiska wychowawczego, analizuje potrzeby i zasoby. W celu urealnienia sytuacji wychowawczej w szkole, a w efekcie profilaktycznej, korzystamy z:

- badań ankietowanych skierowanych do rodziców na temat atmosfery w szkole oraz warunków organizacji nauki w niej,
- spostrzeżeń wychowawców na temat zachowań problemowych w klasie,
- ludzkich zasobów, tj. kompetencji kadry kierowniczej, kompetencji zawodowych nauczycieli, rozwijanych przez dodatkowe doskonalenie się, kompetencji szkolnych specjalistów (pedagoga i psychologa, logopedy, socjoterapeuty), kompetencji szkolnych realizatorów profilaktycznych, kompetencji specjalistów spoza szkoły – współpracują z nią, rodziców oraz wolontariuszy.

Wyniki diagnozy i ewaluacji dotychczasowych programów wskazują na wysoki poziom poczucia bezpieczeństwa uczniów w szkole, pozytywny klimat emocjonalny, znikomy poziom zagrożenia przemocą i zerowy narkomanią.

98% uczniów czuje się w szkole bezpiecznie, wśród 21% rodziców istnieją obawy dotyczące istnienia konfliktów rówieśniczych.

Na podstawie kierunków polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2024/2025, wniosków z nadzoru pedagogicznego za rok szkolny 2023/2024, programu wychowawczo- profilaktycznego szkoły, wyników przeprowadzonych diagnoz – zostały wyłonione następujące obszary problemowe.

Wyłoniono następujące obszary problemowe:

- wspieranie aktywności uczniów w zakresie kształcenia zachowań służących zdrowiu, rozwijania sprawności fizycznej i nawyku aktywności ruchowej,
- kształtowanie postaw obywatelskich, społecznych, patriotycznych oraz odpowiedzialności za region i ojczyznę,
- rozwijanie u uczniów empatii i wrażliwości na potrzeby innych; propagowanie idei wolontariatu, dzięki któremu dzieci i młodzież rozwijają swoją wrażliwość na los potrzebujących, biorą na siebie odpowiedzialność za własne życie i życie społeczne,
- wspieranie rozwoju umiejętności cyfrowych uczniów i nauczycieli, ze szczególnym uwzględnieniem bezpiecznego poruszania się w sieci oraz krytycznej analizy informacji,
- kształtowanie myślenia analitycznego uczniów oraz pogłębianie umiejętności matematycznych,

- kształtowanie umiejętności uczenia się przez całe życie poprzez wzmocnienie współpracy szkół i placówek z pracodawcami oraz z instytucjami regionalnymi, w tym rozwijanie umiejętności komunikacyjnych uczniów, które umożliwią dialog z innymi i z samym sobą (nauka nawiązywania serdecznego kontaktu, sympatii, szacunku i tolerancji),
- kształtowanie kompetencji międzykulturowych (nabywanie umiejętności porozumienia się w języku obcym, ale również kształtowanie postawy otwartości i akceptacji, woli porozumienia oraz ciekawości dotyczącej poznania różnic) – praca z uczniem z doświadczeniem migracyjnym,
- kultywowanie tradycji szkoły, dbałość o klimat szkoły,
- zapewnienie bezpieczeństwa w szkole.

XI. Szczegółowe cele wychowawczo-profilaktyczne do realizacji w roku szkolnym 2024/2025

A. Sfera fizycznego rozwoju ucznia – edukacja zdrowotna realizowana będzie poprzez:

- wdrożenie działań szkolnego procesu promocji zdrowia- kształtowanie czynnych postaw uczniów wobec zdrowia i bezpieczeństwa własnego i innych oraz umiejętności doskonalenia własnego.

Działania wychowawcze	Działania edukacyjne skierowane do całej społeczności szkolnej	Formy działań profilaktycznych
Kształtowanie prawidłowych postaw prozdrowotnych, określanie ich wpływu na zdrowie, w tym zdrowie psychiczne	Przeprowadzenie diagnozy środowiska szkolnego (poznanie konkretnych potrzeb zdrowotnych uczniów) – rozpoznawanie przyczyn trudności zdrowotnych w funkcjonowaniu ucznia w tym barier i ograniczeń utrudniających jego funkcjonowanie w szkole. Stosowanie profilaktyki zdrowia w tym zdrowia psychicznego. Promowanie zrównoważonych form spędzania wolnego czasu we współdziałaniu z ośrodkami i stowarzyszeniami promującymi zdrowie	Współpraca nauczycieli klas I–VIII ze specjalistami zatrudnionymi w szkole w celu dokonywania diagnozy potrzeb zdrowotnych uczniów – określanie mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień uczniów. Współpraca z rodzicami w celu wzmacniania konstruktywnych postaw w zakresie stawiania swoim dzieciom realistycznych wymagań i wspierania dzieci w ich rozwoju. Współpraca z ośrodkami sportu, udział w wydarzeniach sportowych organizowanych przez szkołę tj. Dniu Sportu, wycieczkach rowerowej, Organizacja Dnia Sportu. Zapewnienie właściwych warunków do uprawiania sportu

	<p>Kształtowanie odporności emocjonalnej (wyrabianie odporności na przykrości i inne emocje negatywne).</p> <p>Utrzymanie i rozwijanie dziecięcego entuzjazmu do bycia aktywnym.</p> <p>Prowadzenie zajęć wychowania fizycznego adekwatnie do potrzeb uczniów i ich zainteresowań – doskonalenie sprawności ruchowej uczniów</p>	<p>Organizowanie imprez rekreacyjnych i zawodów sportowych.</p> <p>Udział w turniejach i zawodach sportowych.</p> <p>Diagnoza potrzeb uczniów w zakresie aktywności ruchowej.</p> <p>Proponowanie alternatywnych form ruchu.</p> <p>Organizowanie szkolnego turnieju mistrzostwa sportowego.</p> <p>Realizacja treści wychowawczo-profilaktycznych dotyczących zdrowia na przyrodzie, biologii, wychowaniu fizycznym, edukacji dla bezpieczeństwa, godzinach do dyspozycji wychowawcy</p> <p>Podjęcie działań informacyjnych-zapobieganie i przeciwdziałanie przemocy wobec dzieci poprzez zapoznanie uczniów ze Standardami Ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem, zagrożeniami, na które mogą być narażeni, korzystanie w procesie kształcenia z narzędzi i zasobów cyfrowych oraz metod kształcenia wykorzystujących technologie informacyjno-komunikacyjne.</p>
<p>Stwarzanie warunków harmonijnego rozwoju psychofizycznego uczniów poprzez aktywne działania prozdrowotne.</p> <p>Profilaktyka zdrowotna</p>	<p>Poszerzanie wiedzy na temat zdrowego stylu życia.</p> <p>Kształtowanie prozdrowotnych wzorców konsumpcyjnych.</p> <p>Dbanie o rozwój wiedzy i umiejętności zawodowych nauczycieli oraz umiejętności dotyczących problematyki związanej z uzależnieniami.</p> <p>Prowadzenie edukacji antyuzależnieniowej.</p> <p>Realizacja programu edukacyjnego: - „Nie pal przy mnie, proszę” – program dla uczniów klas I–III i rodziców, - „Znajdź właściwe rozwiązanie” – dla uczniów klas IV–VIII i rodziców.</p> <p>Opracowanie planu działań promocji zdrowia w szkole w oparciu o diagnozę potrzeb uczniów i rodziców w obszarach:</p>	<p>Poszerzenie wiedzy uczniów nt. suplementów diety i leków oraz w zakresie zdrowego odżywiania (otyłość, cukrzyca).</p> <p>Nabywanie przez uczniów umiejętności:</p> <ul style="list-style-type: none"> – bycia asertywnym – warsztaty edukacyjne, – odmawiania papierosa, alkoholu, dopalaczy – trening umiejętności. <p>Godziny wychowawcze, filmy o uzależnieniach.</p> <p>Udostępnianie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów, ich rodziców, w przypadku używania środków i substancji – wskazanie miejsc, w których można uzyskać pomoc.</p> <p>Realizacja programu profilaktyki uzależnień i rozwijanie umiejętności życiowych – „Zanim spróbujesz”.</p> <p>Przeciwdziałanie paleniu papierosów (w tym e-papierosów), np. obchody Światowego Dnia Rzucania Palenia w listopadzie (ulotki, plakaty); profilaktyka</p>

	<p>-higiena osobista i otoczenia, - bezpieczeństwo i pierwsza pomoc, - ruch w życiu człowieka, - żywność i żywienie. - zdrowie psychospołeczne i edukacja do życia w rodzinie, - profilaktyka uzależnień, - promowanie zrównoważonych form spędzania wolnego czasu</p>	<p>nowotworowa – Miesiąc Walki z Rakiem w październiku. Uzależnienia od: - alkoholu – propozycje spędzania wolnego czasu w ruchu, na sportowo, bez alkoholu; organizacja konkursów. - używek i dopalaczy – „Dopalaczom stop” – organizacja spotkań dla rodziców, uwrażliwienie na sygnały, które mogą niepokoić. Podejmowanie działań ograniczających zachowania konfliktowe, stresowe, presję grupy, realizacja zajęć wychowania do życia w rodzinie.</p>
--	--	--

B. Sfera społecznego rozwoju ucznia – kształtowanie postaw społecznych (relacje)

- kształtowanie postaw ukierunkowanych na rozwijanie empatii i wrażliwości na potrzeby innych,
- kształtowanie u uczniów i nauczycieli umiejętności pracy w zróżnicowanym zespole,
- umiejętne wykorzystywanie technologii informacyjno-komunikacyjnych w procesach edukacyjnych- rozumienie i respektowanie obowiązujących norm w życiu codziennym i cyberprzestrzeni- krytyczna analiza informacji.

Działania wychowawcze	Działania edukacyjne skierowane do całej społeczności szkolnej	Formy działań profilaktycznych
<p>Kształtowanie postaw empatii i wrażliwości na potrzeby innych</p>	<p>Propagowanie umiejętności współodczuwania stanów emocjonalnych innych osób, zdolność rozumienia tego, co druga osoba czuje w danej chwili. Propagowanie idei wrażliwości na potrzeby innych. Promowanie postaw empatii, wrażliwości na potrzeby innych – Budowanie relacji społecznych i nawiązywanie więzi z uczniami, nauczycielami. Czynienie dobra wobec innych z jednoczesnym kształtowaniem poczucia własnej wartości i pewności siebie, która jest potrzebna w wyznaczaniu własnych granic. Rozwijanie empatii. Kształtowanie umiejętności poświęcania uwagi innym osobom, aktywne słuchanie,</p>	<p>Realizacja działań, lekcji, uroczystości, wspomaganie uczniów w rozwijaniu empatii i wrażliwości na potrzeby innych: wdrożenie projektów edukacyjnych – kształtowanie u uczniów postaw ukierunkowanych na empatię (wzajemne rozumienie i emocjonalne współuczestnictwo), czynienie dobra, wrażliwość na potrzeby innych. Podejmowanie działań: – realizacja akcji „Kodeks empatycznego kolegi, koleżanki”, „Znam potrzeby swoich bliskich”, – szkolny Tydzień Empatii i Wrażliwości. Zajęcia i warsztaty z zakresu: „uczmy się empatii”. Jesteśmy empatyczni na co dzień – ustępujemy miejsca w komunikacji miejskiej kobiecie w ciąży, wysłuchamy przyjaciela, który ma problem, szczerze cieszymy się z czyjegoś sukcesu.</p>

	<p>które pomagają dostosować się do emocji i uczuć innych. Nauka np.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uważnego słuchania drugiej osoby, - nieoceniania innych, - zrozumienia drugiej osoby, wczuwania się w jej sytuację, - umiejętności współodczuwania, - wspierania bliskich osób w obliczu problemów, - zainteresowania uczuciami innych, - bezinteresownego pomagania innym osobom, - umiejętności prawidłowego wycucia sytuacji 	<p>Zajęcia i warsztaty na temat empatii i współpracy w grupie.</p>
<p>Kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole</p>	<p>Przestrzeganie zasad zdrowego współzawodnictwa.</p> <p>Budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, wychowanków i wychowawców, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami.</p> <p>Rozwijanie umiejętności współdziałania w grupie społecznej, pokojowego rozwiązania problemów, z zachowaniem zasad komunikowania się.</p> <p>Tworzenie warunków do rozwijania komunikacji i współpracy w grupie (w tym w środowiskach wirtualnych)</p>	<p>Zajęcia warsztatowe z pedagogiem szkolnym, nauczycielami wychowania fizycznego, zajęcia z informatyki.</p> <p>Organizowanie wycieczek szkolnych oraz imprez integrujących środowisko szkolne.</p> <p>Kształtowanie podstawowych umiejętności komunikacyjnych.</p> <p>Rozwijanie umiejętności formułowania prostych wniosków na podstawie obserwacji i własnych doświadczeń.</p> <p>Kształtowanie umiejętności przestrzegania obowiązujących reguł.</p> <p>Kształtowanie umiejętności nawiązywania i podtrzymywania relacji z rówieśnikami, rozpoznawania ich potrzeb, zgodnej współpracy z innymi, z zachowaniem obowiązujących norm i reguł kultury osobistej.</p> <p>Przygotowanie do sprawiedliwego i uczciwego oceniania zachowania własnego i innych ludzi.</p> <p>Zapoznanie z podstawowymi prawami i obowiązkami wynikającymi z roli ucznia oraz członka szkolnej społeczności, rodziny i kraju</p>

<p>Dbłość o dobrostan psychiczny uczniów, o relacje oparte na szacunku oraz współpracy w zespole</p>	<p>Integrowanie dzieci i młodzieży w klasach.</p> <p>Organizowanie spotkań zespołów nauczycielskich:</p> <ul style="list-style-type: none"> - eliminowanie problemów związanych ze zdrowiem w tym zdrowiem psychicznym uczniów, - wymiana informacji związanych z problemami dydaktycznymi i wychowawczymi mającymi związek z kłopotami zdrowotnymi uczniów np. cukrzyca, - praca z uczniami – przeprowadzenie rozmów i pogadanek na temat skutecznych form uczenia się oraz higieny pracy umysłowej i organizacji czasu wolnego, - prowadzenie zajęć z wykorzystaniem różnych form pracy z uczniami – integrowanie dzieci i młodzieży w klasach, - prowadzenie zajęć terapeutycznych rozwijających kompetencje emocjonalno-społeczne uczniów oraz innych zajęć o charakterze terapeutycznym z uczniami potrzebującymi wsparcia 	<p>Przeprowadzenie cyklu zajęć integracyjnych z zakresu budowania satysfakcjonujących relacji z innymi na godzinach wychowawczych lub podczas wyjazdu klasowego.</p> <p>Przeprowadzenie godziny do dyspozycji wychowawcy „Uczeń – moje obowiązki i prawa”.</p> <p>Realizacja ogólnopolskich i lokalnych programów i projektów edukacyjnych oraz stosowanie strategii edukacyjnych opartych na stwarzaniu okazji do promowania.</p> <p>Doskonalenie współpracy rodzic–wychowawca oraz wychowawca/nauczyciel–rodzic–pedagog.</p> <p>Organizowanie konsultacji nauczycieli i specjalistów dla rodziców.</p> <p>Ochrona zdrowia fizycznego i psychicznego dzieci i młodzieży przez ich udział w dodatkowych oraz nieodpłatnych zajęciach sportowych – program MEiN.</p> <p>Udział uczniów w zawodach i masowych imprezach rekreacyjno-sportowych w szkole i na terenie miasta.</p> <p>Gazetki na korytarzach szkolnych na temat zasad zdrowego stylu życia.</p> <p>Przypomnienie ogólnoszkolnych norm i zasad zachowania.</p> <p>Warsztaty – uczenie konstruktywnego rozwiązywania konfliktów, sporów, sytuacji trudnych</p>
<p>Pełnienie ról społecznych i obywatelskich</p>	<p>Wprowadzenie doradztwa zawodowego:</p> <ul style="list-style-type: none"> - badanie predyspozycji zawodowych, - pomoc w odkrywaniu własnych zainteresowań, predyspozycji, mocnych stron, skłonności zawodowych, - zapoznanie z systemem kształcenia ponadpodstawowego, - budzenie w uczniu potrzeby rozwoju, samorozwoju, sukcesu i osiągnięć - wspomaganie w wyborze dalszej drogi szkolno-zawodowej 	<p>Warsztaty, zajęcia, wycieczki do zakładów pracy</p>

C. Sfera rozwoju psychicznego – wartości, normy, wzory zachowań (kultura)

Działania wychowawcze	Działania edukacyjne skierowane do całej społeczności szkolnej	Formy działań profilaktycznych
<p>Kontynuacja działań: szkoła miejscem edukacji obywatelskiej, kształtowania postaw społecznych, patriotycznych oraz odpowiedzialności za region i ojczyznę</p> <p>Dbanie o dobrostan psychiczny uczniów, o relacje oparte na szacunku oraz współpracy w zespole</p>	<p>Kształtowanie postaw obywatelskich, społecznych i patriotycznych.</p> <p>Kontynuacja wdrażania projektów i programów w zakresie kształtowania postaw obywatelskich, społecznych i patriotycznych.</p> <p>Realizacja wycieczek edukacyjnych w klasach I–III oraz IV–VIII mających na celu poznawanie polskich tradycji, kultury oraz osiągnięć nauki. Wizyty uczniów w: muzeum, galerii sztuki, teatrze, operze, filharmonii, centrum nauki, skansenie np.</p> <p>Kształtowanie postaw obywatelskich na lekcjach historii i WOS-u.</p> <p>Realizacja działań kształtowania postaw obywatelskich, społecznych np.: w szkolnym samorządzie.</p> <p>Uczestnictwo w wyborach do samorządu szkolnego.</p> <p>Kształtowanie poczucia dumy z bycia Polakiem</p> <p>Organizowanie spotkań zespołów nauczycielskich:</p> <ul style="list-style-type: none"> -eliminowanie problemów związanych ze zdrowiem, w tym zdrowiem psychicznym uczniów, -wymiana informacji związanych z problemami dydaktycznymi i wychowawczymi mającymi związek z problemami zdrowia uczniów, -praca z uczniami – przeprowadzenie rozmów i pogadanek na temat skutecznych form uczenia się oraz higieny pracy umysłowej i organizacji czasu wolnego, -prowadzenie zajęć z wykorzystaniem różnych form pracy z uczniami – integrowanie dzieci i młodzieży w klasach, 	<p>Realizacja w ramach lekcji przedsięwzięć edukacji obywatelskiej – przekazywanie uczniom wartości, które kształtują odpowiednie postawy i zachowania takie jak:</p> <ul style="list-style-type: none"> – dobro społeczne – uczeń rozumie, że nasze decyzje i działania mają wpływ na innych i że dbanie o dobro społeczne jest ważne, – sprawiedliwość – uczeń rozumie pojęcia „poczucie sprawiedliwości” i „równości wobec wszystkich ludzi”, – tolerancja – uczeń okazuje szacunek i akceptuje różnorodność kulturową, religijną i światopoglądową, – odpowiedzialność – uczeń jest zachęcany do podejmowania odpowiedzialnych decyzji i działań, – demokracja – uczeń poznaje zasady demokracji i znaczenie uczestnictwa w życiu publicznym. <p>Rozwijanie kompetencji obywatelskich pozwalających uczniom być aktywnymi członkami społeczeństwa – uczestnictwo uczniów w projektach społecznych, debatach, działaniach charytatywnych i innych inicjatywach, które pozwalają im zaangażować się w życie społeczne.</p> <p>Kształtowanie postawy młodego Polaka na podstawie znajomości sylwetek wybitnych rodaków tworzących nasze dzieje i współczesnych.</p> <p>Organizowanie uroczystości szkolnych z okazji świąt narodowych (rocznica uchwalenia Konstytucji 3 maja, odzyskanie niepodległości – 11 listopada).</p> <p>Przygotowywanie okolicznościowych gazetek do gablot, audycji</p> <p>Przeprowadzenie cyklu zajęć integracyjnych z zakresu budowania satysfakcjonujących relacji z innymi na godzinach wychowawczych lub podczas wyjazdu klasowego.</p>

	<p>-prowadzenie zajęć terapeutycznych rozwijających kompetencje emocjonalno-społeczne uczniów oraz innych zajęć o charakterze terapeutycznym z uczniami potrzebującymi wsparcia,</p> <p>-przeciwstawianie się przejawom przemocy i agresji, krzywdzeniu innych, zapobieganie i przeciwdziałanie przemocy wobec dzieci poprzez realizowanie Standardów Ochrony Dzieci przed krzywdzeniem, zagrożeń, na które mogą być narażone, korzystanie w procesie kształcenia z narzędzi i zasobów cyfrowych oraz metod kształcenia wykorzystujących technologie informacyjno-komunikacyjne.</p> <p>Praca w grupach zadaniowych (metoda pracy klasa–układanka), zwrócenie uwagi na uczciwość i szacunek, tolerancję i pomoc innym</p>	<p>Przeprowadzenie godziny do dyspozycji wychowawcy „Uczeń – moje obowiązki i prawa”.</p> <p>Realizacja ogólnopolskich i lokalnych programów i projektów edukacyjnych oraz stosowanie strategii edukacyjnych opartych na stwarzaniu okazji do promowania.</p> <p>Doskonalenie współpracy rodzic–wychowawca oraz wychowawca/nauczyciel–rodzic–pedagog.</p> <p>Organizowanie konsultacji nauczycieli i specjalistów dla rodziców.</p> <p>Ochrona zdrowia fizycznego i psychicznego dzieci i młodzieży przez ich udział w dodatkowych oraz nieodpłatnych zajęciach sportowych – program MEiN.</p> <p>Udział uczniów w zawodach i masowych imprezach rekreacyjno-sportowych w szkole i na terenie miasta.</p> <p>Gazetki na korytarzach szkolnych na temat zasad zdrowego stylu życia.</p> <p>Przypomnienie ogólnoszkolnych norm i zasad zachowania.</p> <p>Warsztaty – uczenie konstruktywnego rozwiązywania konfliktów, sporów, sytuacji trudnych.</p> <p>Rozwijanie właściwych postaw społecznych, kształtowanie pozytywnej samooceny, umiejętności współżycia w zespole.</p> <p>Okazywanie szacunku innym osobom poprzez właściwą kulturę osobistą i stosowny sposób komunikacji</p>
--	---	--

D. Profilaktyka zachowań ryzykownych – bezpieczeństwo

Działania wychowawcze	Działania edukacyjne skierowane do całej społeczności szkolnej	Formy działań profilaktycznych
Kontynuacja działań – bezpieczne poruszanie	Kontynuacja – uświadamianie zagrożeń, jakie niosą ze sobą	Realizacja zajęć wychowawczo-dydaktycznych na zajęciach z

<p>się w sieci oraz krytyczna analiza informacji dostępnych w Internecie</p>	<p>współczesne technologie informacyjno-komunikacyjne i stałe bycie online. Systematyczna organizacja zajęć dotyczących zagrożeń związanych z nadmiernym korzystaniem z urządzeń elektronicznych (laptopy, smartfony) oraz serwisów społecznościowych. Wskazanie zalet i negatywnych stron korzystania ze sztucznej inteligencji.</p>	<p>informatyki – poznanie instytucji, do których należy się zwrócić w przypadku występowania przemocy fizycznej lub psychicznej. Organizacja spotkań z policjantem. Konsultacje z pedagogiem. Realizacja zajęć edukacji dla bezpieczeństwa – poznanie zasad ostrzegania ludności o zagrożeniach. Realizacja zajęć na zajęciach z wychowawcą. Programy edukacyjne – telewizyjne, spektakle teatralne. Filmy edukacyjne i materiały. Gazetki edukacyjne</p>
<p>Edukacja dla bezpieczeństwa i proobronna</p>	<p>Realizacja działań/projektów związanych z zasadami postępowania w sytuacjach wybranych zagrożeń np.:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zagrożenia pożarowego i powodziowego, – ekstremalnych warunków pogodowych, – wypadków i katastrof komunikacyjnych. <p>Prowadzenie cyklu szkoleń/warsztatów dla poszczególnych etapów edukacji z zakresu udzielania pierwszej pomocy: Na wczesnym etapie edukacji przeprowadzenie działań związanych z:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ochroną zdrowia i życia, w tym oceną bezpieczeństwa miejsca zdarzenia, - rozpoznaniem potencjalnego zagrożenia życia na podstawie prostych objawów, -skutecznym wezwaniem pomocy; podejmowanie wstępnych czynności ratujących życie. <p>Prowadzenie zajęć z zakresu wiedzy na temat bezpieczeństwa państwa. Kształtowanie postaw obronnych, które obejmuje wymagania z zakresu:</p> <ul style="list-style-type: none"> – terenoznawstwa, – cyberbezpieczeństwa 	<p>Przekazywanie rodzicom materiałów edukacyjnych na temat realizowanych w szkole projektów związanych z zasadami postępowania w sytuacjach wybranych zagrożeń. Organizacja działań praktycznych w sytuacjach wybranych zagrożeń z udziałem uczniów. Organizowanie szkoleń udzielania pierwszej pomocy we współdziałaniu ze specjalistami. Informowanie uczniów na temat bezpieczeństwa państwa</p>

XII. TREŚCI ORAZ DZIAŁANIA SKIEROWANE DO UCZNIÓW, RODZICÓW I NAUCZYCIELI

ZDROWIE - EDUKACJA ZDROWOTNA		
Zadania wychowawczo-profilaktyczne	Sposób realizacji	Odpowiedzialni za realizację zadań
Kształtowanie zasad zdrowego i racjonalnego odżywiania się.	Zapoznanie z zasadami zdrowego i racjonalnego odżywiania się, realizowanie programu dla szkół. Owoce i warzywa, mleko i przetwory mleczne. Świadome spożywanie wartościowego drugiego śniadania. Zapewnienie ciepłego, zgodnego z normami żywieniowymi posiłku w stołówce szkolnej, współpraca z OPS w zakresie organizacji posiłku dla uczniów. Akcje informacyjne, apele kierowane do uczniów i rodziców nt. Ograniczenia spożywania napojów i produktów o zwiększonej zawartości cukrów i barwników, szkodliwości napojów energetyzujących.	Wychowawcy, nauczyciele danego przedmiotu, dyrektor, rodzice,
Propagowanie zdrowego trybu życia. Kształtowanie nawyków dbania o zdrowie i higienę osobistą oraz postawy odpowiedzialności za własne zdrowie.	Zapoznanie z podstawowymi zasadami dbałości o zdrowie własne i innych, higieny osobistej i aktywności fizycznej. Dostosowanie sprzętu szkolnego do wzrostu oraz indywidualnych potrzeb ucznia. Dbłość o higieniczne warunki nauki i pracy. Fluoryzacja i zachęcanie do dbałości o higienę jamy ustnej. Zwracanie uwagi na ubiór odpowiedni do pogody. Zwracanie uwagi na właściwą postawę ciała. Realizacja zadań wynikających z Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2017 - 2022 oraz Narodowy Program Zdrowia na lata 2021-2025. Organizacja i udział w akcjach informacyjno edukacyjnych z zakresu profilaktyki chorób zakaźnych. Badania przesiewowe i profilaktyczne badania lekarskie.	Wychowawcy, nauczyciele danego przedmiotu, dyrektor, rodzice
Działania promujące zdrowie, promowanie aktywnych form spędzania czasu wolnego.	Realizacja ogólnopolskich i regionalnych programów edukacyjnych i profilaktycznych „Mamo, tato, nie pal przy mnie proszę”. Propagowanie zdrowego trybu życia i aktywności fizycznej poprzez naukę, prowadzenie konkursów o tematyce sportowej, organizacja wyjazdów na basen, organizacja wycieczek szkolnych, organizacja imprez sportowych, zajęcia SKS, gry i zabawy ruchowe np. Dzień Sportu, udział w kampaniach zdrowotnych. Realizacja programu Trzymaj formę,	Nauczyciele, rodzice
Rozwijanie	Organizacja wycieczek szkolnych, pogadanki,	Nauczyciele, wychowawcy

<p>umiejętności podejmowania działań na rzecz ochrony przyrody w swoim środowisku. Uświadomienie wpływu przyrody nieożywionej na życie ludzi, zwierząt i roślin.</p>	<p>konkursy, projekcje filmów o tematyce przyrodniczej, udział w akcjach społecznych: Sprzątanie Świata, Dzień Ziemi, Zdrowo i sportowo</p>	
<p>Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów, niwelowanie deficytów rozwojowych, w szczególności u dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.</p>	<p>Prowadzenie zajęć korekcyjno-kompensacyjnych, rozwijających umiejętności uczenia się, zajęć dydaktyczno-wyrównawczych, logopedycznych, socjoterapeutycznych, gimnastyki korekcyjnej lub innych uwzględniających potrzeby uczniów. Pomoc w odrabianiu lekcji (świecica, pomoc koleżeńska). Konsultacje i porady dla uczniów i rodziców.</p>	<p>Nauczyciele prowadzący zajęcia z uczniem, wychowawcy klas, specjaliści z zakresu pomocy p-p.</p>
<p>Propagowanie wiedzy na temat szkodliwości używania papierosów, nowatorskich wyrobów tytoniowych i elektrycznych papierosów, zażywanie substancji psychoaktywnych (alkohol, dopalacze, narkotyki) lub innych uzależniających, środków zastępczych.</p>	<p>Pogadanki, zajęcia z wychowawcą, pedagogiem szkolnym. Zajęcia ze specjalistami psychoterapii uzależnień. Organizacja Szkolnego Dnia Profilaktyki oraz innych wydarzeń profilaktycznych adresowanych do większej grupy uczniów (programy, spotkania z ciekawymi ludźmi, specjalistami, konkursy profilaktyczne). Udzielanie pomocy uczniom zagrożonym demoralizacją. Edukacja prawna – odpowiedzialność prawna osób nieletnich. Stosowanie procedury reagowania w sytuacjach kryzysowych, w tym związanych z wystąpieniem przemocy w szkole.</p> <p>Udostępnienie rodzicom i opiekunom materiałów edukacyjnych na tematy związane z kryzysami rozwojowymi, radzeniu sobie z zachowaniami ryzykownymi dzieci i młodzieży.</p>	<p>Wychowawcy, pedagog, dyrektor , nauczyciele przyrody</p> <p>wychowawcy, pedagog, dyrektor</p>
<p>Podnoszenie poczucia własnej wartości poprzez określenie osobistego potencjału. Kształtowanie konstruktywnego obrazu własnej</p>	<p>Pogadanki, porady, konsultacje, zajęcia z pedagogiem szkolnym. Zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne prowadzone indywidualnie, grupowo i zespołach klasowych. Zajęcia związane z wyborem kierunku własnego kształcenia i zawodu. Organizacja przygotowanie uczniów do udziału w konkursach przedmiotowych, artystycznych,</p>	<p>Pedagog szkolny, nauczyciele, doradca zawodowy, wychowawcy, specjaliści z zakresu pomocy p-p</p>

osoby np. Świadomości mocnych i słabych stron.	sportowych i innych.	
Ochrona zdrowia psychicznego przeciwdziałanie depresji wśród dzieci i młodzieży.	<p>Rozmowy diagnostyczne i wspierające. Konsultacje i porady dla uczniów i rodziców. Prowadzenie zajęć i warsztatów rozwijających kompetencje emocjonalno-społeczne. Podejmowanie zintegrowanych działań przez wychowawców, nauczycieli i specjalistów wobec ucznia będącego w kryzysie. Wskazywanie na instytucje udzielające pomocy i wsparcia, udostępnianie informacji o telefonach zaufania. Podejmowanie interwencji wychowawczej. Upowszechnianie informacji nt. Rządowego programu wsparcia psychologiczno-pedagogicznego dla uczniów i nauczycieli. Wdrażanie programów profilaktycznych skutecznie wzmacniających kondycję psychiczną uczniów w czasie epidemii COVID – 19. Uczenie przydatnych sposobów radzenia sobie w trudnych sytuacjach. Wskazywanie na zasoby Zintegrowanej Platformy Edukacyjnej i innych stron internetowych, na których uczniowie, rodzice i nauczyciele mają dostęp do porad, publikacji, czatów ze specjalistami, itp.</p>	Wychowawcy klas, wszyscy nauczyciele i szkolni specjaliści z zakresu pomocy p-p
Profilaktyka zagrożeń	<p>Środki i substancje psychoaktywne – wyposażenie uczniów, rodziców i nauczycieli w wiedzę o uzależnieniach i możliwościach szukania pomocy (narkomania, dopalacze, alkohol, nikotyna). Zapoznanie z podstawowymi zasadami bezpieczeństwa w różnych sytuacjach życiowych, kształtowanie właściwego zachowania się w sytuacji zagrożenia życia i zdrowia oraz w sytuacjach nadzwyczajnych, takich jak np. organizacja i przebieg imprez ogólnopolskich lub międzynarodowych, sytuacja epidemiologiczna. Organizacja konkursu na temat używek dla uczniów klas VI–VIII. Organizacja konkursów na temat narkomanii, dopalaczy, HIV dla uczniów klas VI–VIII. Gazetki ściennie, np. na temat zagrożeń zdrowia i życia. Bieżące informowanie rodziców o widocznej zmianie w zachowaniu dziecka, o podejrzeniach. Kształtowanie umiejętności prawidłowego i</p>	Wychowawcy klas, pedagog szkolny, psycholog szkolny, pedagog specjalny

	skutecznego wykorzystywania technologii informacyjno-komunikacyjnych w procesach edukacyjnych (np. wyszukiwania, porządkowania informacji z różnych źródeł); kształtowanie świadomości negatywnego wpływu pracy przy komputerze na zdrowie i kontakty społeczne oraz niebezpieczeństwa wynikającego z anonimowości kontaktów, respektowanie ograniczeń dotyczących korzystania z komputera, Internetu i multimediiów; kształtowanie krytycznego podejścia do treści publikowanych w Internecie i mediach społecznościowych	
	RELACJE - KSZTAŁTOWANIE POSTAW SPOŁECZNYCH, OBYWATELSKICH I PRZEDSIĘBIORCZYCH	
Kształtowanie podstawowych umiejętności komunikacyjnych.	Integracja zespołu klasowego współdziałania (wycieczki, zabawy, projekty), organizowanie uroczystości klasowych. Warsztaty i zajęcia tematyczne z uczniami prowadzone także przez specjalistów z zewnątrz (poradnia psychologiczno-pedagogiczna, edukatorzy, trenerzy). Realizacja programu adaptacyjnego dla uczniów klas. Zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne. Podejmowanie działań integracyjno – adaptacyjnych oddziałów przygotowawczych – w obrębie grupy i w odniesieniu do społeczności szkolnej.	Wychowawcy klas, pedagog i psycholog szkolny, wychowawcy świetlicy, rodzice
Kształtowanie umiejętności przestrzegania obowiązujących reguł. Kształtowanie umiejętności rozwiązywania konfliktów.	Zapoznanie z podstawowymi prawami i obowiązkami wynikającymi z roli ucznia oraz członka szkolnej społeczności, rodziny i kraju. Przygotowanie do sprawiedliwego i uczciwego oceniania własnego zachowania. Zapoznanie uczniów z prawami człowieka oraz omawianie bieżących wydarzeń w kontekście respektowania tych praw. Systematyczne monitorowanie obecności uczniów na zajęciach lekcyjnych i pozalekcyjnych. Realizacja programu mediacji rówieśniczych, edukacja prawna uczniów. Opracowanie klasowych regulaminów lub kodeksów. Zajęcia rozwijające kompetencje społeczne.	Wychowawcy klas, pedagog, nauczyciele, specjaliści z zakresu pomocy p-p
Rozwijanie empatii, wrażliwości, umiejętności podejmowania działań mających na celu pomoc słabszym i potrzebującym.	Udział w akcjach charytatywnych, organizacja kwest, zbiórki pieniędzy, żywności, książek, przyborów szkolnych, środków czystości i art. higienicznych i innych na rzecz ludzi, zwierząt oraz środowiska naturalnego. Współdziałanie z fundacjami, stowarzyszeniami i organizacjami pożytku publicznego. Lekcje o niepełnosprawności według potrzeb.	Wychowawcy, Samorząd Uczniowski, nauczyciele, pedagog specjalny

<p>Kształtowanie przyjaznych relacji rówieśniczych</p>	<p>Dbanie o pozytywne relacje w zespole klasowym. Integracja uczniów i rodziców podczas organizowanych imprez, zabaw, wycieczek. Doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców wspomagających budowanie pozytywnych relacji z uczniami oraz uczniów między sobą – w ramach posiedzeń RP, zespołów przedmiotowych oraz w indywidualne formy szkoleniowe. Zajęcia rozwijające kompetencje społeczne.</p>	<p>Wychowawcy, pedagog psycholog szkolny, rodzice</p>
<p>Kształtowanie postaw ukierunkowanych na prawdę, dobro, piękno, uzdalniających do podejmowania odpowiedzialnych decyzji</p>	<p>Zajęcia wychowawcze w zespołach klasowych. Akademie z okazji świąt narodowych oraz z tradycją szkoły. Konkursy artystyczne, przedmiotowe o tematyce społecznej. Inicjatywy podejmowane przez szkolną bibliotekę. Spotkania autorskie, spotkania z regionalistami. Programy profilaktyczne realizowane przez podmioty zewnętrzne zgodnie z potrzebami szkoły (m.in. Podczas Szkolnego Dnia Profilaktyki). Wycieczki nakierowane na poznawanie kultury i dziedzictwa narodowego. Udział w Narodowym Programu Rozwoju Czytelnictwa. Działalność szkolnej Izby Regionalnej.</p>	<p>Wychowawcy, pedagog szkolny, opiekunowie kół i organizacji oraz izby regionalnej, nauczyciele, bibliotekarz, nauczyciel religii.</p>
<p>Wspomaganie wychowawczej roli rodziny.</p>	<p>Zebrania z rodzicami, dni otwarte, wycieczki. Zapoznanie rodziców z głównymi dokumentami szkoły oraz współpraca przy ich tworzeniu. Uwzględnienie propozycji Rady Rodziców w organizacji pracy szkoły przy tworzeniu Programu Wychowawczo-Profilaktycznego. Wspólne organizowanie imprez. Podnoszenie wiedzy pedagogicznej rodziców poprzez spotkania ze specjalistami. Kontakt z rodzicem przez dziennik elektroniczny lub inne komunikatory. Współpraca z rodzicami w zakresie egzekwowania od ucznia pracy w formie zdalnej. Wspieranie rodziców uczniów egzekwowania od ucznia pracy w formie zdalnej. Wspieranie rodziców uczniów z niepowodzeniami , w tego typu nauczaniu. Właściwa organizacja i realizacja zajęć wychowania do życia w rodzinie. Udzielanie porad i konsultacji oraz instruktaży pedagogicznych. Organizacja szkoleń dla rodziców w preferowanej przez nich formie, w tym webinarów do odtwarzania; udostępnianie materiałów psychoedukacyjnych. Wskazywanie na pozaszkolne formy pomocy dla dziecka i rodzica.</p>	<p>Wszyscy nauczyciele, Rada Rodziców, pedagog i psycholog szkolny, pedagog specjalny</p>

<p>Podejmowanie działań w zakresie samorządności uczniów.</p>	<p>Wyzwalanie chęci do działania na rzecz innych osób w celu poprawy ich sytuacji. Rozwijanie poczucia przynależności do grupy. Wybory do Samorządu Uczniowskiego oraz samorządu klasowego. Organizacja życia kulturalnego w szkole. Propagowanie i udział w akcjach charytatywnych. Dbalność o gazetki szkolne, dekorowanie klas.</p> <p>Inicjatywy uczniowskie – udział uczniów w projektach szkolnych. Wyrabianie odpowiedzialności za prawidłowe funkcjonowanie szkoły – uczniowie współgospodarzami szkoły.</p> <p>Reprezentowanie szkoły podczas uroczystości lokalnych. Włączanie uczniów do działań rozwijających ich kreatywność, przedsiębiorczość oraz działań innowacyjnych szkoły.</p>	<p>Nauczyciele, wychowawcy, Samorząd Uczniowski, Rada Rodziców, Dyrektor.</p>
<p>Rozwijanie u uczniów empatii i wrażliwości na potrzeby innych. Podnoszenie jakości edukacji włączającej i umiejętności pracy z zespołem zróżnicowanym z wykorzystaniem aktywizujących metod</p>	<p>Organizowanie zajęć, w których uczeń ma możliwość stawiania pytań, analizowania zachowań, wymiany poglądów na temat tego, czym jest empatia, wrażliwość na potrzeby innych, czynienie dobra, współpraca.</p> <p>Prowadzenie zajęć kształtujących umiejętności wczuwania się w stany emocjonalne i sytuacje innych ludzi (dostrzeganie ich emocji i uznawanie potrzeb).</p> <p>Organizowanie pracy w zróżnicowanym zespole.</p> <p>Rozwijanie kompetencji społecznych uczniów poprzez empatyczne zachowania – nauka nazywania emocji, poznanie symbolu empatycznego słuchania i mówienia.</p> <p>Organizacja przestrzeni edukacyjnej, która sprzyja rozwijaniu u uczniów empatii i wrażliwości na potrzeby innych – współpraca ze środowiskiem rodzinnym uczniów:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prowadzenie rozmów z uczniami, dokonywanie oceny, czym jest empatia, wrażliwość na potrzeby innych – kreowanie u uczniów postawy współpracy i pomocy, - rozwijanie wrażliwości na potrzeby innych ludzi, dostrzeganie pozytywnych cech w innych, - nabywanie umiejętności wczuwania się w stany emocjonalne i sytuacje innych ludzi – budowanie u dzieci świadomości własnych uczuć, - czynienie dobra wobec innych z jednoczesnym kształtowaniem poczucia własnej wartości i pewności siebie, która jest potrzebna w wyznaczaniu własnych granic, 	<p>Wychowawcy klas, pedagog szkolny.</p> <p>Opiekun samorządu uczniowskiego</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - motywowanie uczniów do rozwoju i wskazywanie mocnych stron uczniów, - korzystanie z różnych pozycji literatury do dostarczania wzorców empatycznych zachowań człowieka, wrażliwości na potrzeby innych (prezentacja w kącikach książek, bookcrossing) – opracowanie bibliografii. - Organizacja akcji i zabaw umożliwiających prezentację sprawności dzieci: „Dzień Empatii” – 02.10.2024 r. - Analiza bieżących problemów wychowawczych pojawiających się w poszczególnych grupach, przekazanie informacji na zebraniu rady pedagogicznej w celu ustalenia działań i profilaktyki. - Angażowanie w pomoc innym (wolontariat), dostarczanie wzorów postępowania ludzi szlachetnych, pracowitych, uczciwych, uznających tolerancję, poszanowanie odmiennych opinii, przeciwstawiających się egoizmowi 	
<p>Doradztwo zawodowe. Przygotowanie uczniów do wyboru dalszej drogi kształcenia</p>	<p>Diagnozowanie zapotrzebowania uczniów na informacje edukacyjne i zdrowotne Prowadzenie indywidualnych konsultacji dla uczniów. Informowanie uczniów o rodzajach szkół, profilach kształcenia. Wyjazdy uczniów do szkół ponadpodstawowych na „Dni Otwarte”. Udział uczniów w Powiatowych Targach Edukacyjnych. Udostępnianie bazy informacyjnej dotyczącej przyszłej edukacji i pracy zawodowej.</p>	<p>Wychowawcy klas, nauczyciel przedmiotu, pedagog</p>
<p>Profilaktyka zagrożeń</p>	<p>Uczestnictwo w zajęciach mających na celu wyeliminowanie niepożądanych zachowań, takich jak: agresja, brak tolerancji, przemoc w tym przemoc psychiczna, zachowania dyskryminacyjne, cyberprzemoc. Systematyczna edukacja uczniów w zakresie radzenia sobie z własnymi trudnymi uczuciami. Respektowanie przez uczniów zbioru zasad obowiązujących w szkole – pogadanki, dyskusje na lekcjach z wychowawcą. Stała współpraca pracowników szkoły w zakresie zaobserwowanych negatywnych zachowań uczniów – reagowanie na wszystkie niepożądane zachowania. Organizacja spotkań z policjantami – odpowiedzialność prawna nieletnich. Kształtowanie pożądanych społecznie postaw wobec zagrożeń cywilizacyjnych; propagowanie informacji o zagrożeniach cywilizacyjnych (terroryzm, choroby, głód) – jak sobie radzić, gdzie szukać pomocy</p>	<p>Pedagog, psycholog, wychowawcy klas.</p>

KULTURA – WARTOŚCI, NORMY, WZORY ZACHOWAŃ

Kształtowanie umiejętności właściwego komunikowania się w różnych sytuacjach społecznych, dbałość o język i kulturę wypowiedzania się.	Eliminacja wulgaryzmów. Stosowanie zwrotów grzecznościowych w szkole i konsekwentne reagowanie na przejawy agresji słownej. Promowanie zasad szacunku, zaufania i życzliwości. Organizowanie spotkań, prelekcji, spektakli profilaktycznych. Informowanie rodziców o przejawach niewłaściwych zachowań. Inicjowanie pracy w grupach zajęciach dydaktycznych i świetlicowych.	Wszyscy nauczyciele prowadzący zajęcia z uczniami, pedagog, psycholog szkolny, rodzice
Profilaktyka agresji i przemocy w szkole.	Objęcie szczególnymi oddziaływaniami wychowawczo-profilaktycznymi oraz zakresu pomocy p-p oddziałów klasowych, grup, w których wystąpił nasilony problem agresji lub przemocy rówieśniczej. Doskonalenie nauczycieli, wychowawców specjalistów z zakresu przeciwdziałania agresji i przemocy rówieśniczej, rozwiązywania konfliktów, podejmowania interwencji profilaktycznych, reagowania w sytuacjach kryzysowych.	Nauczyciele, wychowawcy, specjaliści z zakresu pomocy p - p.
Kształtowanie przynależności do społeczności szkolnej, lokalnej i narodowej. Kształtowanie postaw patriotycznych.	Kultywowanie obyczajów i tradycji. Tworzenie gazetek okolicznościowych. Przybliżanie wiedzy związanej z regionem, w którym żyjemy poprzez organizację m.in. Apeli szkolnych. Organizacja spotkań z przedstawicielami różnego rodzaju instytucji itp. Organizacja Dnia Patrona	Wychowawcy, nauczyciele odpowiedzialni za organizację imprez szkolnych

Kształtowanie gotowości do uczestnictwa w kulturze, poszanowania tradycji i kultury własnego narodu, a także poszanowania innych kultur i tradycji.	Uczestnictwo w uroczystościach szkolnych i środowiskowych. Projekcje filmów o własnym narodzie. Zaangażowanie rodziców w organizację uroczystości szkolnych. Określanie swojej przynależności kulturowej poprzez kontakt z wybranymi dziełami sztuki, zabytkami i tradycją w środowisku rodzinnym, szkolnym i lokalnym. Organizacja konkursów. Zajęcia na godzinach wychowawczych dotyczące wielokulturowości oraz służące integracji nowych uczniów. Organizacja w szkole dni kultury krajów, z których pochodzą cudzoziemcy, dni kultury polskiej np. przy okazji obchodów Dnia Dziecka. Przygotowywanie różnego rodzaju spektakli poruszających tematykę tolerancji, wielokulturowości oraz przybliżających kulturę i tradycje różnych nacji.	Wychowawcy, rodzice, nauczyciele
---	--	----------------------------------

Kształtowanie postaw wyrażających szacunek do symboli i tradycji narodowych oraz tradycji związanych z rodziną, szkołą i społecznością lokalną.	Odwiedzanie lokalnych miejsc pamięci narodowej. Zapoznanie uczniów z symbolami i tradycją szkoły. Udział w uroczystościach patriotycznych, lokalnych, konkursach oraz akcjach prowadzonych przez inne instytucje, organizacje i stowarzyszenia.	Wychowawcy, nauczyciel historii,
Kształtowanie poczucia własnej wartości, podtrzymywanie ciekawości poznawczej, rozwijanie kreatywności i przedsiębiorczości oraz brania odpowiedzialności za swoje decyzje i działania. Rozwój kompetencji kluczowych.	Pogadanki, udział w kampaniach społecznych, organizacja konkursów. Zajęcia rozwijające zainteresowania, zajęcia rozwijające kompetencje społeczne i inne zajęcia z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Działalność Samorządu Uczniowskiego.	Wychowawcy, nauczyciele, pedagog psycholog, specjaliści z zakresu pomocy pp.
Kształtowanie świadomości odmienności osób niepełnosprawnych, innej narodowości, wyznania tradycji kulturowych oraz ich praw.	Pogadanki, projekcje filmów, zajęcia edukacyjne mające na celu wybranie szacunku dla ludzi, niezależnie od religii, statusu materialnego, wieku, wyglądu, poziomu rozwoju intelektualnego i fizycznego oraz respektowanie ich praw. Zapoznanie uczniów z prawami człowieka. Lekcje o niepełnosprawności według potrzeb.	wychowawcy, pedagog specjalny
Profilaktyka zagrożeń	Przeciwdziałanie objawom agresji, nietolerancji, dyskryminacji – dostosowanie warunków nauki, opieki i wychowania poprzez organizację pogadanek. Przedstawienia, filmy edukacyjne. Właściwe i sprawne realizowanie potrzeb psychicznych oraz społecznych. Przeciwdziałanie objawom dyskryminacji – dostosowanie warunków nauki, opieki i wychowania do potencjalnych obszarów dyskryminacji poprzez organizację pogadanek	Wychowawcy klas, pedagog
BEZPIECZEŃSTWO – PROFILAKTYKA ZACHOWAŃ RYZYKOWNYCH (PROBLEMOWYCH)		
Kształtowanie właściwego, bezpieczeństwa zachowania się w różnych sytuacjach	Zapoznanie uczniów z obowiązującymi w szkole dokumentami, w tym zasadami bezpiecznego zachowania na wypadek różnego typu zagrożeń. Organizowanie spotkań ze specjalistami w celu przybliżenia przepisów	Nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej, wychowawcy świetlicy, pedagog szkolny

<p>życiowych, w sytuacji zagrożenia życia i zdrowia oraz sytuacjach nadzwyczajnych. Dbłość o bezpieczeństwo uczniów. Zapewnienie wsparcia psychologiczno-pedagogicznego, szczególnie w sytuacji kryzysowej wywołanej pandemią COVID-19</p>	<p>prawa oraz skutkami jego naruszenia. Konsekwentne reagowanie na przejawy agresji i niewłaściwego zachowania. Pogadanki i zajęcia nt. Zachowań w sytuacjach nadzwyczajnych i bezpieczeństwa antyterrorystycznego. Przeprowadzanie ćwiczeń ewakuacyjnych na wypadek zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych. Diagnozowanie bezpieczeństwa w szkole i klimatu społeczności szkoły. Stały rejestr wypadków uczniów. Podejmowanie działań interwencyjnych w związku z podejrzeniem wystąpienia przemocy w rodzinie – wszczęcie procedury „Niebieskiej Karty“.</p>	
<p>Kształtowanie świadomości negatywnego wpływu nadużywania urządzeń cyfrowych. Zdrowie i kontakty społeczne oraz niebezpieczeństwa wynikających z anonimowości, respektowanie ograniczeń dotyczących korzystania z komputera, internetu i multimediiów. Bezpieczeństwo cyfrowe uczniów. Efektywne korzystanie w procesie kształcenia z narzędzi i zasobów cyfrowych. Umiejętne wykorzystywanie technologii informacyjno-komunikacyjnych.</p>	<p>Zajęcia dotyczące przeciwdziałaniu uzależnieniom od cyberprzestrzeni oraz świadomego korzystania ze środków masowego przekazu. Organizacja konkursów szkolnych. Prowadzenie zajęć w klasie z wykorzystaniem technologii informacyjnej, ukazywanie jej pozytywnego wymiaru. Udział w kampaniach społecznych. Prowadzenie zajęć profilaktycznych związanych z niebezpieczeństwem dostępu do treści pornograficznych. Podejmowanie interwencji wychowawczych w przypadku nadużyć w sieci zgłaszanych w szkole. Opracowanie i upowszechnienie materiałów psychoedukacyjnych dla rodziców z zakresu racjonalnego i bezpiecznego korzystania przez dzieci z technologii IT. Upowszechnienie informacji o punktach konsultacyjnych i liniach pomocnych dla uczniów, którzy doświadczyli negatywnych zdarzeń w internecie. Rozwijanie umiejętności metodycznych nauczycieli i uczniów w zakresie prawidłowego i skutecznego wykorzystywania technologii informacyjno-komunikacyjnych w procesach edukacyjnych.</p>	<p>Wychowawcy klas, nauczyciele, nauczyciel informatyki, pedagog szkolny</p>
<p>Bezpieczeństwo w drodze do szkoły i w szkole.</p>	<p>Wdrażanie do zachowania bezpieczeństwa i ostrożności w drodze do szkoły: realizacja programów: „Bezpieczna droga do szkoły“,</p>	<p>Wychowawcy klas, wychowawcy świetlicy, nauczyciele prowadzący zajęcia z uczniami, pedagog</p>

	„Klub Bezpiecznego Puchatka“. Omawianie zasad zachowań obowiązujących w szkole i w drodze do lub ze szkoły. Zapoznanie uczniów z regulaminami klasopracowni, boiska szkolnego, placu zabaw, biblioteki, świetlicy itp. Dyżury nauczycieli. Przeprowadzenie ćwiczeń ewakuacyjnych. Bezpieczne ferie, bezpieczne wakacje, bezpieczeństwo w ruchu drogowym – spotkanie ze strażakiem, spotkanie z policjantem. Udział w konkursach.	
Kształtowanie umiejętności radzenia sobie z trudnościami.	Wykorzystywanie bajek terapeutycznych – omawianie sytuacji bohaterów. Zajęcia edukacyjne, pogadanki np. Jak radzić sobie ze stresem, wzmacniające pewność siebie, wiary we własne możliwości. Zajęcia z pedagogiem przed egzaminem 8-klasisty. Udzielenie porad i konsultacji, prowadzenie warsztatów w zespołach klasowych i grupach wychowawczych.	Wychowawcy, pedagog szkolny, psycholog szkolny, nauczyciele prowadzący zajęcia z uczniem, nauczyciel WDŻ
Radzenie sobie z trudnymi emocjami, wyrażanie ich w sposób bezpieczny i akceptowany społecznie. Przeciwdziałanie zachowaniom autodestrukcyjnym, w tym samobójczym.	Redukowanie agresywnych i autoagresywnych zachowań poprzez uczenie sposobów rozwiązywania problemów. Budowanie atmosfery otwartości i przyzwolenia na dyskusję. Rozwijanie umiejętności prowadzenia rozmowy w sytuacji konfliktu – podstawy negocjacji i mediacji. Dostarczanie wiedzy na temat osób i instytucji świadczących pomoc w trudnych sytuacjach. Warsztaty radzenia sobie ze stresem, uczące technik relaksacyjnych, rozwijające umiejętność odczytywania i bezpiecznego wyrażania emocji i uczuć, radzenia ze złością. Omawianie sposobów rozwiązywania własnych problemów. Zajęcia wzmacniające pewność siebie. Zajęcia wychowawcze z zakresu radzenia sobie z lękiem po izolacji społecznej wynikającej z pandemii oraz sytuacji konfliktów zbrojnych.	Wychowawcy, nauczyciele, rodzice, pedagog, psycholog specjaliści z zakresu pomocy pp.
Informowanie rodziców o rodzajach i formach pomocy proponowanych przez instytucje wspierające szkołę.	Organizowanie spotkań informacyjno-edukacyjnych dla rodziców związanych z problemami i zagrożeniami współczesnej młodzieży. Kierowanie uczniów na badania do PPP za zgodą rodziców, informowanie o możliwościach przeprowadzenia diagnozy w poradniach publicznych, niepublicznych, w tym specjalistycznych. Zapewnienie pomocy w nauce, w przezwyciężaniu trudności i niepowodzeń szkolnych zgodnie z rozpoznanymi potrzebami. Stworzenie uczniom możliwości uczestniczenia w kołach zainteresowań, zajęciach rozwijających uzdolnienia oraz	Wychowawcy, nauczyciele, rodzice, pedagog, specjaliści

	<p>organizacjach działających na terenie szkoły. Upowszechnienie informacji nt. Osób i instytucji pomocnych działających na rzecz dziecka i rodziny: gazetki ściennie dostępne dla rodziców.</p>	
<p>Profilaktyka zagrożeń</p>	<p>Kształtowanie pożądanych społecznie postaw wobec zagrożeń cywilizacyjnych:</p> <p>a) omawianie zagrożeń związanych z życiem i zdrowiem, przemocą i krzywdzeniem nieletnich, z przemocą rówieśniczą, w rodzinie, cyberprzemocą, uświadamianie potrzeby ochrony danych osobowych,</p> <p>b) spotkania z przedstawicielami policji (analiza konsekwencji zachowań przemocy w sieci, możliwość szukania pomocy),</p> <p>c) „Co to jest stalking – jak sobie z nim radzić?”,</p> <p>d) „Co to jest cyberprzemoc – jak sobie z nią radzić?”,</p> <p>e) ustalenie zasad netykiety w szkole,</p> <p>f) kształtowanie krytycznego podejścia do treści publikowanych w Internecie i mediach społecznościowych.</p> <p>2. Stworzenie uczniowi możliwości korzystania z różnych źródeł informacji:</p> <p>a) wykorzystywanie przez uczniów wiedzy pozyskanej z różnych źródeł informacji, technologii informatycznej do zajęć i prac domowych,</p> <p>b) zajęcia w sali komputerowej,</p> <p>3. Współpraca z instytucjami udzielającymi pomocy i wsparcia – diagnozowanie środowiska.</p> <p>4. Ochrona ofiar przemocy, w tym przemocy w rodzinie:</p> <p>a) rozmowy z uczniem, konsultacje z rodzicami, procedura Niebieskiej Karty,</p>	<p>Pedagog, wychowawcy, lekcje informatyki</p> <p>Przedstawiciele policji, przedstawiciele fundacji – materiały informacyjne</p>

Organizacja działań dla rodziców

Zadania	Formy realizacji
Informowanie rodziców o podejmowanych przez szkołę działaniach wychowawczo-profilaktycznych	Zapoznanie rodziców z programem wychowawczo-profilaktycznym. Dni otwarte szkoły – kierowanie informacji do rodziców.
Informowanie rodziców o funkcjonowaniu dziecka w szkole	Przekazywanie na bieżąco informacji o sukcesach, trudnościach i problemach uczniów za pomocą dziennika elektronicznego, podczas rozmów indywidualnych, zebrań klasowych. Rozmowy indywidualne z pedagogiem, psychologiem szkolnym, dyrektorem szkoły. Informacje na temat niskiej frekwencji (pisemnie). Współpraca z radą rodziców w zakresie pomocy materialnej dla uczniów potrzebujących wsparcia, dożywiania, dofinansowania wycieczek
Przekazywanie wiedzy na temat problemów wychowania i profilaktyki	Doskonalenie umiejętności rodziców w zakresie radzenia sobie z trudnymi sytuacjami. Organizowanie spotkań z rodzicami – dostarczenie informacji, jak powinni zachować się w sytuacjach wymagających interwencji. Indywidualne konsultacje z wychowawcą i pedagogiem. Informowanie rodziców o funkcjonowaniu specjalistycznych placówek zajmujących się pomaganiem młodzieży będącej w sytuacjach kryzysowych

Organizacja działań dla nauczycieli

Zadania	Formy realizacji
Organizacja doskonalenia zawodowego – kursy, warsztaty, szkolenia	Dostarczanie nauczycielom informacji o dostępnych formach doskonalenia poza szkołą, np. na temat kształtowania zachowań służących zdrowiu, rozwijania sprawności fizycznej i nawyku aktywności ruchowej, nauki udzielania pierwszej pomocy
Organizacja wewnątrzszkolnego doskonalenia – doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców	Organizacja szkoleniowych rad pedagogicznych, np. z zakresu: - kształtowania zachowań służących zdrowiu, rozwijania sprawności fizycznej i nawyku aktywności ruchowej, nauki udzielania pierwszej pomocy, - pracy z uczniem z doświadczeniem migracyjnym, w tym w zakresie nauczania języka polskiego jako języka obcego, - rozwoju umiejętności cyfrowych uczniów i nauczycieli, ze szczególnym uwzględnieniem bezpiecznego poruszania się w

<p>sieci oraz krytycznej analizy informacji dostępnych w Internecie,</p> <p>- efektywnych metod pracy z uczniami z doświadczeniem migracyjnym oraz metod pracy w rozwijaniu umiejętności uczenia się, w tym uczenia się przez całe życie.</p> <p>Uzyskanie wiedzy na temat norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia dziecka, w tym zdrowia psychicznego wieku rozwojowego.</p> <p>Współdziałanie nauczycieli ze specjalistami, instytucjami i organizacjami pracującymi na rzecz dziecka i rodziny, placówkami zajmującymi się ochroną zdrowia, zwłaszcza zdrowia psychicznego oraz ochroną dzieci przed krzywdzeniem</p>
--

XIII. EWALUACJA PROGRAMU

Przebieg pracy wychowawczo-profilaktycznej i jej efekty poddawane są systematycznej obserwacji i ocenie. Informacje zwrotne pochodzące od uczniów, rodziców i nauczycieli służą doskonaleniu pracy i wyciąganiu wniosków na przyszłość. Najlepszych efektów można spodziewać się, gdy ewaluacji dokonuje się na podstawie obserwacji procesu wychowania.

Realizacja Programu Wychowawczo-Profilaktycznego poddane jest ewaluacji pod koniec roku szkolnego w celu sprawdzania skuteczności przeprowadzanych przez szkołę działań.

1. Sposoby i środki ewaluacji:

- obserwacja zachowań uczniów;
- analiza ankiet przeprowadzonych wśród uczniów, rodziców i nauczycieli;
- rozmowy z nauczycielami, uczniami, rodzicami, pracownikami szkoły;
- analiza dokumentacji szkolnej.

2. Ewaluacji dokonuje zespół ds. programu wychowawczo – profilaktycznego we współpracy z wychowawcami klas: wybranego obszaru/obszarów pod koniec każdego roku.

3. Na podstawie wniosków i rekomendacji z ewaluacji wprowadza się uzasadnione zmiany w Programie. Ewaluacji programu wychowawczo-profilaktycznego dokona powołany przez dyrektora szkoły zespół ds. ewaluacji programu, oceniając rezultaty i efektywność prowadzonych działań. Z wnioskami z przeprowadzonej ewaluacji rada pedagogiczna zostanie zapoznana na zebraniu kończącym rok szkolny.

Niniejszy Program Wychowawczo-Profilaktyczny Szkoły Podstawowej im. Zawiszy Czarnego herbu Sulima w Starym Garbowie został zatwierdzony uchwałą Rady Pedagogicznej dnia 07.09.2021r. Propozycja zmian w Programie pozytywnie zaopiniowana na posiedzeniu Rady Pedagogicznej oraz Rady Rodziców w dn. 11.09.2024r.